

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

DİLEKÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

22 Şubat 2012 Çarşamba

DİLEKÇE KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

22 Şubat 2012 Çarşamba

---0---

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Aksaz Köyünün kaldırılması ve kamulaştırılması çalışmaları ve buradaki köylülünün durumuna ilişkin değerlendirme	
	1:6
OYAK'la ilgili bazı konuların değerlendirilmesine ilişkin alt komisyon raporu	6:32
Başkasına ait kaçak kullanım bedelinin tüketiciden haksız olarak alındığı, talebi olmamasına karşın elektrik sayaçlarının değiştirildiği ve maliyetinin haksız olarak tüketiciye yüklendiği iddiasını içeren dilekçeler	32:48
İsrafın önlenmesiyle ilgili alt komisyon kurulması	48
Dersim olayları konulu alt komisyon kurulması	48:49

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:37
Tümü Üzerinde Görüşmeler	1:37
Aksaz Köyünün kaldırılması ve kamulaştırılması çalışmaları ve buradaki köylünün durumuna ilişkin değerlendirme	

Hasan AKGÖL	(Hatay)	1
Erdal AKSÜNGER	(İzmir)	1:2
İsmail AYDIN	(Bursa)	2:3,5
Kemal EKİNCİ	(Bursa)	3:4,5:6
Ali AYDINLIOĞLU	(Balıkesir)	4:5,6
Komisyon Uzmanı		5,6

**OYAK 'la ilgili bazı konuların
değerlendirilmesine ilişkin alt
komisyon raporu**

6:32

İsmail AYDIN	(Bursa)	7,10:11,14:15,15:16,16,17,19,20,2 1,22,25
Gürsoy EROL	(İstanbul)	8,10,11,25:26
Kemal EKİNCİ	(Bursa)	8:9,14,15,16,17,18,21,24,25,26,27 :28
Muharrem VARLI	(Adana)	11:12,12,14,15,17,19,22,24,25,27, 30,31
Hasan AKGÖL	(Hatay)	11,12,16,19,20,25,29:30,31
Erdal AKSÜNGER	(İzmir)	12:13,18,19,21,22,22:23,24:25
Halil ÜRÜN	(Afyonkarahisar)	13,16,17:19
Komisyon Uzmanı		14,23:24,25,26,27,28,31
Ali AYDINLIOĞLU	(Balıkesir)	17,22,29,30,31
Sevde BAYAZIT KAÇAR	(Kahramanmaraş)	32

**Başkasına ait kaçak kullanım
bedelinin tüketiciden haksız
olarak alındığı, talebi
olmamasına karşın elektrik
sayaçlarının değiştirildiği ve
maliyetinin haksız olarak
tüketicie yüklendiği iddiasını
içeren dilekçeler hk.**

32:48

Halil ÜRÜN	(Afyonkarahisar)	32:42,43
Erdal AKSÜNGER	(İzmir)	35,36,37,38,42,43,46
Muharrem VARLI	(Adana)	35:36,37,43,46,47
Hasan AKGÖL	(Hatay)	38,39:40,41:42,43,44,45,46,47
Komisyon Uzmanı		43,44
Kemal EKİNCİ	(Bursa)	43:44,49
Sevde BAYAZIT KAÇAR	(Kahramanmaraş)	45
İsmail AYDIN	(Bursa)	45,46
Gürsoy EROL	(İstanbul)	49

Açılma Saati: 10.43

Kapanma Saati: 13.07

22 Şubat 2012 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.43

BAŞKAN: Mehmet DANIŞ (Çanakkale)

BAŞKAN VEKİLİ: Halil ÜRÜN (Afyonkarahisar)

SÖZCÜ: Ali AYDINLIOĞLU (Balıkesir)

KÂTİP: İsmail AYDIN (Bursa)

-----0-----

BAŞKAN – Dilekçe Komisyonumuzun sayın üyeleri, değerli arkadaşlar, değerli basın mensupları; Dilekçe Komisyonunun 3'üncü genel kurul toplantısını açıyorum. Yeterli çoğunluğumuz vardır, toplantıya geçiyorum.

Değerli arkadaşlar, Dilekçe Komisyonu -bildiğiniz gibi- toplumun çoğunluğunu ilgilendiren konuları irdelenmek, araştırmak, bunlarla ilgili olarak vatandaşlardan gelen şikâyet ve dilekleri değerlendirmek, kamu kurum ve kuruluşlarının iş ve işlemlerinde eksik veya yanlış uygulamalar varsa bunlarla ilgili uyarılarda bulunmak, inceleme yaptırmak, bilirkişi görevlendirmek ve kararlarını almak üzere zaman zaman toplanmaktadır. Bu bağlamda bugün gündemimizde bulunan ve daha önce tarafınıza yazılı olarak bildirilen konuları görüşmek üzere bir aradayız ve bunları karara bağlayacağız.

Ben gündeme geçmeden önce söz almak isteyen arkadaşlarımız varsa, basın mensubu arkadaşlarımız da buradayken onlara söz verebilirim. Onlar da gündemimiz hakkındaki görüşlerini veya raporlarımız, kararlarımız hakkındaki görüşlerini dile getirirler, bu anlamda söz almak isteyen arkadaşımız varsa...

Hasan Bey de gelsin -onu bekliyorum- belki, o özellikle sektörden geldiği için elektrik ile ilgili söz almak isteyebilir diye düşünüyorum.

Gündemimize geçmeden söz isteyen arkadaşlarımıza birkaç dakika basın mensupları da buradayken söz verebiliriz dedik. Sizin de bu özellikle Elektrik Piyasası Denetleme Kurulunu da ilgilendiren alt komisyonla ilgili söylemek istediğiniz bir şey varsa alabiliriz yoksa gündemimize geçebiliriz.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Gündeme geçebiliriz.

Yalnız, bu “Düşünceler” kısmında “Kayıp kaçaklar, şirket ve müşteri tarafından ortaklaşa karşılanması gerekir.” diye bir öneri vardı alt komisyonda. Ben ona çok katılmıyorum onu söylemek istiyorum. Orada bunun şirkete yüklenmesi gerekir diye düşünüyorum.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Ben bir şeyi de bu arada belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Sayın Başkanım, bizim ithalat rejimimize göre de, ithal edilen herhangi bir elektronik cihazın aslında iki yıl garantisi var normalde. Yani o yüzden bu göz önünde bulundurulmalı benim gözümde. Yani...

BAŞKAN – Sayaçlarla ilgili konu değil mi?

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Tabii sayaçlarla ilgili.

Zaten iki yıl ithal eden herhangi bir kurum, kimse veya tüzel kişilik ve özel sektörden kimse mecburen minimum iki yıl garanti vermek zorunda. Orada herhangi bir şey tüketiciye yüklenemez zaten çünkü bütün ithalat rejimi bunun üzerine kurulu. Bir kere onu baştan bir kale almak lazım. İki yıl boyunca mecburen o hizmeti vermek durumunda. Kimseyi bunun herhangi bir arızadan dolayı bir külfetini yükleyemez. Bunu bir kere bence baştan bir kale almak lazım.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Basın mensubu arkadaşlarımız eğer görüntülerini aldıysa onlardan müsaade isteyeceğiz.

Gündemimiz gereği Başkanlık sunuşları içerisinde iki tane konumuz var, bu iki konuyu sizlerle paylaşmak istiyorum:

Malumunuz Dilekçe Komisyonu kararları kadük olmuyor yani milletvekili teklifleri ve yasa tasarıları gibi. Bir sonraki dönemde hükümsüz hâle gelmiyorlar ve bunlar, gündemlerini, geçerliliklerini koruyorlar. Bu anlamda da bizim iki tane konumuz var daha önceki dönemden devraldığımız. Birincisi, Aksaz konusu. Bu konuda zaten alt komisyonumuz çalıştı, hatta yerinde inceleme yaptı, arkadaşlarımız yerinde incelemeye de katıldılar. Bu konuyla ilgili -isterseniz- Komisyon Başkanımız İsmail Bey bize biraz bilgi versin çünkü takip ettiğimiz bir konu Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda. Alt komisyona havale edildi orada da -sanıyorum- temalarımız devam ediyor.

Biraz bilgi verebilerseniz geldiğimiz noktayla ilgili.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Sayın Başkanım, kıymetli arkadaşlar; biz alt komisyon olarak görevlendirmeye beraber hemen çalışmalarımıza başladık. Alt komisyonun üyesi -sizin de ifade ettiğiniz gibi- 3 milletvekili arkadaşımızla beraber Aksaz'a gittik, yerinde inceleme yaptık. Yerinde incelemeden önce Aksaz Deniz Üs Komutanlığındaki arkadaşlarımızın bilgilerine müracaat ettik, kendileri bizi bu konuda bilgilendirdiler. Akabinde köye gittik, köydeki vatandaşlar tarafından bilgilendirildik ve yerinde bizzat gördük.

Tabii burada üs komutanlığının güvenlik gerekçeleriyle köyün kaldırılması ve kamulaştırılmasıyla ilgili işlemler vardı. Yani bu husus elbette ki teknik bir konu ama biz orada özellikle köylülerin çok mağdur edildiği konusunda arkadaşlar tarafından bir kanaate vardık çünkü köy boşaltılsa bile yani güvenlik gerekçesiyle köy kaldırılrsa bile buradaki köylülerin topraklarının

bedellerinin ödenmesi gerektiği kanısındayız ve burada bir teknik problem var, bu teknik problem de şudur: Köylülerin kendi fiilen kullandığı arazilerin hemen hemen yüzde 10'u hatta daha azı yüzde 5'i tapulu sadece, diğer arazileri tapulu değil. Yani atadan, dededen kullandıkları araziler tapulu değil. Burada daha önce, yıllar önce bir mahkeme yaşanmış, bu mahkemede köylü ile bir şahıs karşı karşıya gelmiş,

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Menteşeoğulları...

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Evet, Menteşeoğulları isimli bir vatandaş karşı karşıya gelmiş...

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Menteşeoğulları beylik, beylik İsmailciğim.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – ...mahkemeler bütün araziye Hazine adına tescil etmişler, Hazine adına yazılmış yani arazilerin büyük çoğunluğu Hazine adına ya da 2/B'li. Şimdi Medisimizden 2/B'yle ilgili bir düzenleme çıkıyor fakat oradaki köylülerimiz bu düzenlemeden yararlanamıyorlar. Burada hukuki bir problem var. Askerî güvenlik bölgelerindeki statülerde 2/B çalışması yapılamıyor kanun gereği. Bu nedenle biz konuyu öncelikle Orman Bakanımızla paylaştık ve aynı zamanda Millî Savunma Bakanımızla da paylaştık. Bunlar çözüm için bir çalışma yapacaklarını söylediler, yapıyorlar herhâlde öyle tahmin ediyorum. Biz iki bakanlığın kendi arasında bu problemi çözmesini arzu ediyoruz, şu anda onların görüşünü bekliyoruz. Yoksa sıkıntılı bir konu olduğu kanısındayız şu anda.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Biz teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Kemal Bey, eklemek istediğiniz bir şey var mı?

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Hep beraber yaşadığımız, orada gördüğümüz şey gerçekten köylüler mağdur ama stratejik özelliği olan bir yer. Oradaki üs komutanının da ifadesi -arkadaşlar da dinlediler- kendileri için önemsenen ve stratejik özelliği olan yer. Yani denizaltılar var, mühimmat depoları var, yakıt depoları var falan. Türkiye için de çok önemli ve özellikle elle yapılmış gibi de bir koy. Fakat o koydan yararlanması gereken insanlar da köylüler.

Şimdi birinci derecede stratejik bölge olarak adlandırmışlar, ikinci derecede stratejik bölge demişler. Köy ikinci derecede stratejik bölge olmasına rağmen yine de rahatsızlık yaratmış çünkü köylülerin Marmaris'e gitmek için 90 kilometre yol gitmeleri lazım ama deniz yoluyla gittiklerinde -aklımda kaldığı kadarıyla- 7 mil mesafede. Üstelik de yaşamlarının büyük bir kısmı ormancılık ve denizcilik yani geçimleri de onunla ilgili.

Şimdi stratejik özelliği olan yer olduğu için köylülerini mağdur etme adına değil ama kendi komuta kademesinin kendi arasındaki şeyleri: "Köyün buradan kalkması lazım." Köyün kalkması için de -biz orada da söyledik- köylü ile askeri karşı karşıya getirmeye gerek yoktur. Sayın Başkan da ifade etti, iki bakanlık bir araya gelirse köylünün sorunu çözer ama mağdur edilmemeleri lazım. Mülkiyet

yok, zilyet var ve 2/B arazisinin kullanımı söz konusu. Orada çözüm, adil çözüm köylünün hakkını, hukukunu, o 2/B eğer kendilerine geçerse, zilyetle ellerinde bulunan yerlerin bedeli ödenirse veya orman içerisinde -arıcılık ta yapıyorlar- onlara bir yer gösterilirse o bölgede belki köylüler memnuniyetlerini ifade ederler. Fakat alıştığı yerler, çok da güzel bir yer, tam koy yani sadece balıkçılık değil, geleceğe yönelik turizm olarak da oradan yararlanabilir ama şu aşamada hiçbir yararlanma şeyleri söz konusu değil.

Köylüyü mağdur etmeden iki bakanlık anlaşacak ve oradan köylüye bir yer tahsis edilecek, köylü oradan uzaklaşacak, askerler ile köylünün de bu arada irtibatı kalmayacak, bu kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bu konuyu takip ediyoruz, ilgili alt komisyonları takip edeceğiz, gerekirse bakanlar nezdinde veya Genel Kurula geldiğinde orada da köylüler lehine bir çözüm üretmeye çalışıyoruz Komisyon olarak.

İkinci konumuz da yine 22'nci ve 23'üncü yasama döneminden beri devam eden ve iki defa Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul gündemine kadar gelmiş ancak çeşitli nedenlerle sonuçlanmamış olan belediye imar planlarında okul alanı olarak ayrılan gayrimenkulleri hakkında ilgili idari makamlar tarafından yasal süresince kamulaştırma işlemi veya imar planında revizyon işlemi yapılmadığı için mülkiyet haklarının Anayasa'ya aykırı olarak sınırlandırıldığı iddialarını içeren dilekçelere ilişkin komisyon genel kurul kararımız var fakat bugüne kadar da hâlâ bu Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülememiş durumda.

Bu konuyla ilgili de yine Alt Komisyon Başkanımız Sayın Aydınlioğlu bize bilgi vermek isterse kısaca onu da dinleyebiliriz.

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bizim alt komisyonumuza üç tane konu verilmişti üst komisyon tarafından. Bir tanesi, Efe Boz'un okulda hayatını kaybetmesiyle ilgili, okul standartlarının yükseltilmesi. Bir tanesi, imar planlarında okul alanı olarak ayrılıp da kamulaştırılması yapılmayan yerler. Bir tanesi de deniz kenarlarının restoran, otel, modeller tarafından şezlong, masa gibi şeylerle işgal edilmesi, halkın kullanımına kapatılmasıyla ilgiliydi.

Birinci konuda Efe Boz'un...

BAŞKAN – Önce sadece bu imar planında gösterilen, kamulaştırma kararı verilen, kamulaştırılmayan, diğer...

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Peki, anladım.

BAŞKAN – Gelecek Efe Boz.

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Şimdi, aslında, bugün Meclis Genel Kuruluna indirilmesi yönünde bir kararımız vardı ancak dün Maliye Bakanımızla yaptığımız görüşmede buna acele edilmemesi gerektiğini Maliye Bakanımız söyledi.

Ayrıca, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun da bu konuda geçtiğimiz günlerde bir karar aldığını biz dün tespit ettik, öğrendik. Üç yıl içinde bu arazilerin, paraların ödenmesiyle ilgili bir karar alınmış yanılmıyorsa.

KOMİSYON UZMANI - Orada şöyle bir durum var Sayın Vekilim: Kişinin dava açma olgusu olması gerekiyor yani ilgili vatandaş dava açmazsa bundan yararlanamıyor, Yargıtay Genel Kurul kararından yararlanabilmesi için dava açmış olması gerekiyor. Bu sorunu tam olarak çözümüyor.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Yargıtayın kararı şöyle, isterseniz Başkanım...

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Yargıtay Hukuk Genel Kurulu.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Evet.

Üç yıl içerisinde kamunun koyduğu bütün kısıtlayıcı hükümlerin yani sadece okul alanıyla ilgili değil, yeşil alanlar da dâhil, özellikle belediyelerin belirlediği bu alanlarla ilgili vatandaş talep ettikten itibaren üç yıl içerisinde kamulaştırma yapıp bedelini ödemezse terkin edileceği şeklinde bir karar verdi Yargıtay.

BAŞKAN – Yalnız, sizin öneriniz şu anda bunu oylayıp Genel Kurula sevk etmeyelim, Maliye Bakanlığında çalışma var.

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Çalışma var, Yargıtayın aldığı bir karar da var. Bence, bir süre daha beklemekte fayda var.

BAŞKAN – Olur, tamam, biz, alt komisyonun görüşüne uyarız, bir süre daha bekleyebiliriz o zaman.

O zaman, bu kararımızı da okuyup şu anda oylamamız gündemimizde değil.

Önümüzdeki toplantıya kadar...

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Sayın Başkan, bu konuda işin pratiğine vâkıf olduğum için bir iki şey söylemek isterim.

BAŞKAN – Tabii, lütfen.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Hakikaten, imar planları yapılıyor, kimsenin diyeceği bir şey yoktur fakat sahipsiz, siyaseten yanı yandaşı olmayan, sosyal yaşamda çok da etrafla ilişkisi olmayan insanlar bu konuda mağdur ediliyor. Çoğu babadan kalma yerler. Spekülatif anlayışla aldığı yeri insan zaten bir biçimde değerlendiriyor. Getiriyor, onu okul alanı ilan ediyorlar, sonra da oraya hiçbir şey yapmıyorlar. Bir bıkkınlık içerisinde, bu insanlar, yerlerini işte okul alanıdır, yeşil alandır diye satıyorlar, sonra imar planındaki değişiklikle ikinci elden alanlar kâr ediyor, bunun ticaretini yapıyor. Yani bunun bir süresi olmalı, bir yasal dayanağı olmalı, üç yıl içerisinde ya kamulaştırılmalı ya da o

insana iade edilmeli. Bu konuda arkadaşların bir hassasiyet göstermesini rica ederim. Dün hiç gözü kapalı imza ettim, Genel Kurula inecek şeyi tereddütsüz imza ettim çünkü vatandaş mağdur oluyor bu konuda.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bu konuda, evet, gerçekten bir sıkıntı var. Bize de dilekçeler zaman zaman gelmeye devam ediyor zaten.

KOMİSYON UZMANI – Belli bir süre bekleme kararı alalım mı, yoksa...

BAŞKAN – Yani şöyle: Önümüzdeki Genel Kurula bunu tekrar bir değerlendirelim. Zaten çok bu diğerleri kadar ara vermeyi düşünmüyoruz önümüzdeki Genel Kurulu yapma anlamında. Onun için, bir sonraki Genel Kurula kadar bekleyelim. O zaman yine sizin...

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Maliye Bakanımızla bir daha görüşürüz.

BAŞKAN – Evet, yani o zamana kadarki gelişmeleri takip edelim, beraberce bir karar verelim.

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Yargıtayın kararını da, o konuyu da gündeme getirelim.

BAŞKAN – Olur.

Gündemimizin 2'nci maddesinde, malumunuz, OYAK'la ilgili alt komisyonumuz var yapılan müracaatlar üzerine. 19/10/2011 tarihinde alt komisyonumuza bunu havale etmiştik, çalışmalarımız devam ediyor.

Yine, OYAK yönetiminde astsubayların yeterince temsil edilmediği, yapılan kesintiyle orantılı ödeme yapılmadığı, birtakım piyasa işlemleriyle OYAK mensuplarının zarara uğratıldığı, kamu adına bir denetimin yapılmadığı, kişisel bilgilerin birtakım şirketlere verildiği, OYAK imkânlarından birtakım çevrelere imtiyaz sağlandığı iddia edilerek konunun araştırılması, OYAK iştiraklerinin tasfiye edilmesi, zorunlu üyeliğin uygulanmasının kaldırılması ve kamusal denetim yapılması taleplerini içeren dilekçelerle ilgili alt komisyon çalışmalarımız devam ediyor o gün bugündür.

OYAK Alt Komisyonumuzun bizden talebi, bir inceleme talebi var. Bu inceleme talebini, tabii gelen dilekçelere baktığımız zaman belki bu konu başlıkları çok daha fazlaydı ancak Komisyonumuz taraflarla yapmış olduğu görüşmelerde, özellikle OYAK'ı dinlerken de bunların birçoğuna yer olmadığı, gerek olmadığı kararına ulaştı ve özellikle, sanıyorum, sekiz veya dokuz başlık altında da inceleme yapılması gereğini duydu. Bir inceleme yaptırmamız gerektiğini -uzman heyet tarafından- bize bir talepte bulundu. Özellikle Maliye Bakanlığından, Hazine Müsteşarlığından, Sosyal Güvenlik Kurumundan, Sermaye Piyasası Kurulundan ve yine Sayıştay uzmanlarınca, denetçilerince bir inceleme yapılmasına ihtiyaç duydu.

Bu konuyla ilgili belki Komisyon Başkanımız Sayın İsmail Aydın bize biraz açıklama yapmak isteyebilir veya varsa yapacağı açıklamalar onları dinleyebiliriz.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Sayın Başkanım, bu konuda Komisyon üyesi arkadaşlarla beraber müteaddit defalar toplantılar yaptık. Öncelikle astsubaylardan gelen bu talepler çok fazlaydı. Emekli astsubayların oluşturmuş olduğu dört sivil toplum kuruluşunu dinledik. Onun haricinde, yine OYAK’la ilgili bir kitap sahibi olan bir avukat arkadaşımızı dinledik. Yine Yıldız Teknik Üniversitesinden bir akademisyen arkadaşımızı dinledik, OYAK’la ilgili rapor hazırlamış kendisi. Birkaç toplantı daha yaptık ve OYAK adına Genel Müdür Coşkun Ulusoy’u dinledik. Bu edindiğimiz bilgiler doğrultusunda OYAK’la ilgili kamuoyunda bir yanlış algılar var, yanlış anlaşılmalarda var. Aslında işin temeli OYAK Kanunu’ndan kaynaklanıyor, OYAK Kanunu’ndan kaynaklanan sıkıntılar var çünkü OYAK Kanunu 1961 yılında ihtilalden hemen sonra oluşturulan bir kanun.

Bu çerçevede, öncelikle, özellikle bize yapılan müracaatların da temelinde OYAK’ın denetlenmediği, bu nedenle denetimsizlikten dolayı birtakım suistimallerin olduğuyla ilgili söylemler var. Bu nedenle, öncelikle, az önce siz de ifade ettiniz, OYAK’ın en azından toplumdaki bu algıyı kırmak için, bu psikolojiyi yıkmak için mutlaka denetlenmesi gerektiği yolunda bir kanaat oluştu Komisyon üyelerimizde. Genel Kuruldan da bunu talep ediyoruz. Yani özellikle işte rütbeye göre bir nemalandırma yapıldığı yönünde de bir eleştiri var yoğun bir şekilde. İşin doğrusu, Sosyal Güvenlik uzmanlarından da bu konuda gerçekten nemalandırmanın ne şekilde yapıldığı, ödemelerin ne şekilde yapıldığı yönünde mutlaka bir inceleme gerektiği, bunu da ancak, az önce ifade ettiğiniz gibi, ya Hazinesinin ya Sosyal Güvenlik uzmanlarının, SPK’nın mutlaka denetlemesi gerektiği kanısındayız. Bu nedenle, Genel Kurul üyelerimizden böyle bir talebimiz var.

BAŞKAN – Tabii, özellikle belirtmek gerekir ki şu anda bizim yaptığımız bir denetim, denetim falan değil yani bizim yaptığımız, bizim kararımıza gerekçe olacak bir inceleme. Bizim talebimiz bu yönde çünkü zaman zaman Sayın Başkanla beraber bazı çalışmalara ben de katılmış oldum. Mesela, burada, özellikle OYAK’ın tabii mecburi üyelik olduğu için çok büyük bir sıcak para girişi var ve mevcut piyasa şartlarında da bu para iyi yönetildiğinde de müthiş bir nemalandırmanın ortaya çıktığı ifade ediliyor. Hatta, bunun örneklenmesi gerektiğini, diğer kamu kurumlarının da bu türden belki ikinci sigorta olarak adlandırılarak örneklendirilmesi gerektiği de ifade ediliyor. Onun için, biz, hem tabii ki şikâyetler yönünde ama Kurumun da kendini ifade ettiği konular üzerinden objektif bir incelemenin neticesinde bir komisyon raporunu Genel Kurul kararı hâline getirmek istiyoruz. Bu anlamda da özellikle mesela toplanan primler ile dağıtılan nemaların arasındaki aktüeryal dengenin sosyal güvenlik kurumlarınca şu anda, mevcut hâlde nasıl yapıldığını görmek istiyoruz. Bunun için, Sosyal Güvenlik Kurumu Aktüerya Daire Başkanlığıyla temas etti alt komisyonumuz. Öyle sanıyorum ki tabii daha önce “Genel Kurulumuzda bir buçuk ayda, iki ayda falan bunları

toparlarız.” diyorduk ama özellikle ilgili komisyon, hem harp okullarından ayrılmak durumunda kalan öğrenciler hem de OYAK konusu, Aksaz konusu bir noktaya geldi ama tabii çok geniş konular olduğunu gördük. Onun için onlardan süre tahdidini de kaldırdık. Takip ediyoruz. İyi bir rapor tam tekemmül ettiğinde de bunu tabii ki gündemimize alacağız.

GÜRSOY EROL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Erol.

GÜRSOY EROL (İstanbul) - Sayın Başkan, orada İsmail Bey ifade etti gerçi ama çok kısa geçtiği için, en önemli boyutlarından birisi, bu 61 yılındaki OYAK Kanunu’nun ciddi anlamda da yenilenmesi, revizyona ihtiyacı var yani burada bizim daha sonrasındaki bu inceleme neticesinde özellikle, zannediyorum, bu noktada talebimiz olacak ki bu noktada güncel şartlara uygulanması hem OYAK’ı daha rahatlatacak çalışma koşulları veya işte bu birtakım piyasada konuşulan yanlış söylemleri de ortadan kaldırma anlamında.

BAŞKAN – Kesinlikle, evet, çok doğru.

GÜRSOY EROL (İstanbul) – Yani böyle bir yasanın tekrar ele alınması zannediyorum zorunlu hâle gelecek.

BAŞKAN – Evet, doğru, ben, onu belki atlamış oldum.

Sayın İkinci, buyurun.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Sevgili Başkanım, ben, Coşkun Ulusoy geldiğinde de söylemiştim, hakikaten alt komisyonda olan arkadaşların kolektif bakışlarını biliyorum fakat benim bu konuda bazı düşüncelerim var. Önce çok tedirgin oldum çünkü OYAK’ı şikâyet ederken en doğru bilgiyi veren Astsubaylar Derneği vardı, o dernek doğru bilgi verdi. Yani onların ciddi manada bir hak arama talepleri vardı ve doğrudu bu ama onun ötesinde, bilgi sunmaya çalışan insanlar bana yanlı geldiler. Bunu arkadaşlarıma da ifade ettim yani bir kurumu yıpratma adına birtakım şeyler yapıyordu, onu gördüm.

Şimdi, OYAK Kuruluş Kanunu nedir, bilmem ama çok ciddi şekilde kendi mensuplarını emekli olduktan sonra sosyal yaşama işte adapte eden, onları maddi yönden doyuran bir kuruluş olduğu da belli. Devletle hiçbir ilişkisi yoktur. Sayın Genel Müdür ifade etti yani ne devletten bir şeyleri var... Ha, şuna müdahale edilebilir: Eğer Genelkurmay veya Millî Savunma Bakanlığı OYAK’a özel bir avantaj sağlıyorsa bunun önüne geçilebilir yani kamu kaynaklarını asla kullanmamalılar, bu doğru. Fakat söylentiler var yani OYAK’tan ayrılan bir general aşağı yukarı 600 bin lira civarında bir para alıyormuş, son ödemeleri söylüyorum.

GÜRSOY EROL (İstanbul) – Orgeneral.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Bir orgeneral, evet.

Şimdi, yaklaşık kırk beş elli sene civarında Genekurmaya hizmet eden, o komuta kademesi içerisinde yer alan birinin birikimi ona tekabül ediyormuş. Yirmi beş senede emekli olan bir astsubayın birikimiyle, aldığı maaşla bir orgeneralin maaşı arasındaki fark, makas gittikçe açılıyor. Dolayısıyla da 200 bin lira, 218 bin lira civarında bir meblağ geçiyormuş eline.

Şimdi, ticari bir kuruluş, ticari ortaklıkları var, piyasada da yani zarar etmeyen kuruluşların sahipleri, devlet eliyle desteklendiği de söz konusu değil. İfade ediliyor, deniyor ki: “OYAK’ı bir biçimde denetleyerek, açığını bularak, kamuoyu nezdinde küçülterek işte TMSF’ye teslim edip o kurumu dağıtmak istiyorlar.” Şimdi, ben, söyleneni söylüyorum. Bundan elde edilebilecek netice de emekli olmuş bir kuvvet komutanı veya bir general veya bir albay, her neyse, ekonomik yönden yeterince doygunluğa eriştiği için, o parayla ev sahibi oluyor, araba sahibi oluyor, her neyse, kimseye muhtaç olmuyor ve birilerine de esir düşmüyor ama maddi yönden sıkıntıya konulursa yani sıradan bir memur gibi emekli olup oradan o nemayı almazsa mutlaka bir yerlere yamanacaktır. Böyle bir özgürlüğü kısıtlamamın da sanki bir kurum üzerinde ciddi bir spekülâtif anlayış önceden oluşturuluyormuş gibi bir intiba var. Bunun silinmesi lazım.

BAŞKAN – Kesinlikle, evet.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Ama o ticari kuruluş da, işte Maliye Bakanlığı mı, kimse, onun üzerinde denetim hakkı olan hangi kuruluşa onların denetlemesinin tabii ki mahzuru yoktur. Vergi kaçırıyor mu, herhangi bir yolsuzluğu var mı, işsizliği var mı, kamuyu sıkıntıya koyabilecek birtakım özellikleri var mı veya kamudan yararlanıp da kendi ortaklarına bir şey sağlıyor mu falan, bu araştırılır. Ama benim gördüğüm, spekülâtif anlayışların büyük çoğunluğu bir kuruma yönelik. Bunu kabullenmek mümkün değil. İnanıyorum ki siz de arkadaşlar da bir kurumun yıpratılması adına bunları kabullenmezler.

BAŞKAN – Kesinlikle.

Ben şunu ifade etmek isterim: Şimdi, tabii, biz, ilgili mevzuat gereği kamu kurumlarında veya özel sektörde dahi bu çalışmalarımızı yapabiliyoruz, incelemelerimizi yapabiliyoruz. Ne adına? Kamu adına, kamudan, vatandaştan gelen dilekçeler, ilgililerden gelen dilekçeler, şikâyetler, müracaatlar üzerine. Dolayısıyla biz objektif ve tarafsız olmak zorundayız.

Ben de daha önce hem Alt Komisyon Başkanımızla da zaman zaman konuyu görüşüyoruz. Gerçekten de kamuoyunda bir algı var, özellikle şikâyet eden taraf, bir kısım müştekilerin konuyu mecrasından çıkarma yönünde belki talepleri var. Bunlar dilekçelerinde de az buçuk hissediliyor. Biz, yaptığımız iş gereği, bize atfedilen sorumluluk gereği yasama organının denetleme görevini üstlenen bir komisyon olarak burada, ortada durmamız gerektiği çok aşikârdır zaten yani objektifliğimizi yitirmeden kararlarımızın objektif ve dengeli kararlar olması gerektiği yönündedir.

Evet, bize gelen dilekçelerdeki şikâyet konularını, başlıklarını topladığımız zaman, yaklaşık, yanlış hatırlamıyorsam, yirmi sekiz veya yirmi dokuz tane olmasına rağmen –evet, devam ediyor dilekçeler- bunları, arkadaşlarımız, alt komisyonumuz, sekiz başlık hâlinde olduğunu görüyorum, buna indirmiş durumdalar. Özellikle mesela orgenerallerle astsubaylar arasındaki fark, tamamen bir aktüeryal dengedir. Zaten bugün hangi sigortaya bakarsanız bakın, özel veya kamu anlamında, Sosyal Güvenlik Kurumu anlamında da sigortaya baktığınızda, bağlanan maaşlar, yapılan nemalandırmalar, yapılan ödemelerle paraleldir. Dolayısıyla belki bu incelemenin sonunda özellikle OYAK'ın da, Genel Müdürün de ifade ettiği gibi, belki bu modelin örneklenmesi gibi bir tavsiye bile çıkabilir bizden. Bir de özellikle nemalandırmanın son yıllarda bu kadar arttığı, daha öncesinde dağıtamıyor mesela, herhangi bir nema da dağıtamıyor doğru dürüst iyi yönetilmediği için belki.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Başkanım, müsaade ederseniz, ben, çok kısa ifade edeyim.

BAŞKAN – Lütfen.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Şimdi, burada, elbette ki tüm şikâyetçinin şikâyetini biz kale almıyoruz ama burada sadece astsubaylar şikâyetçi değil yani OYAK Kanunu'ndan kaynaklanan ciddi bir sıkıntı daha var. Mesela asteğmenlerin görev yaptığı sürede maaşlarından kesinti yapıp daha sonra hiçbir hak talep etmeden ayrılmaları. Yani bu bugün hukuk sisteminde bugünkü konuma göre bir adalet değil, bir hakkaniyet değil çünkü bu insanlar burada görev yapıyorlar, bir yıl veya bir buçuk yıl sonra ayrılıyor, hiçbir hak talep etmeden bunların hakkı bir başkalarına veriliyor. Bu da doğru bir şey değil.

BAŞKAN – Uzman çavuşlarla ilgili de durumu bir kısaca...

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Uzman çavuşlarla ilgili şöyle bir sıkıntımız var: Normalde, kanun gereği, OYAK Kanunu gereği on yıldan sonra bir temettü alabiliyorsunuz yani on yıl üye olma şartı var.

BAŞKAN – Kanundan kaynaklanan...

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Kanundan kaynaklanan. On yıldan önce ayrılırsanız sadece ödediğiniz primi alırsınız. Aslında uzman çavuşlar da zaten on yıl görev yapamıyorlar yani yüzde 80'i on yıldan önce ayrılıyor, on iki yıl falan yapanın sayısı çok az. Mesela bunlara da bir adaletsizlik gelmiş oluyor. Bu da Kanun'dan kaynaklanıyor yani OYAK kurumundan kaynaklanmıyor.

GÜRSOY EROL (İstanbul) - İhtiyari yani isterse katılmayabiliyor.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – İhtiyari ama bütün hepsi katılıyor, asteğmenler zorunlu.

Bir de mesela subayların da şöyle bir şikâyet dilekçeleri var, subaylardan da. Bir subay arkadaşımız diyor ki: "Benim verdiğim temettüden, kesintilerimden OYAK Bank alındı, ben OYAK Bank satılmadan önce ayrıldım, bana çok az bir ödeme yapıldı ama benim paramla alınan OYAK Bank satıldıktan sonra 2 katına, 3 katına çıktı." Yani gerçekten bu aktüeryal hesabın neye göre

yapıldığı, kendi içindeki üyelere de bir sıkıntı var yani bunun da aydınlanması gerektiği kanısındayım.

Bizim amacımız, sadece gerçekten objektif kriterlere göre nasıl işlediğini, nasıl bir dağıtım yapıldığını, bunun ortaya çıkartılmasını arzu ediyoruz. OYAK'ın ben de devam etmesinden yanayım. OYAK gibi birikimlerin artırılmasından yanayım çünkü bu milletimizin bir birikimidir, her ne kadar bütün milletimizin değilse, sadece OYAK mensuplarının olsa bile, mutlaka bunu realize ederek, gerçekten objektif kriterlere göre düzenleyerek devam etmesinden yanayız.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Varlı...

MUHARREM VARLI (Adana) – Burada uzman çavuşların ayrılışıyla alakalı, uzman çavuşlar beş yılı doldurduktan sonra veya iki yılı doldurduktan sonra devlet memuru olarak belediyelere, İçişleri Bakanlığına, bir başka kuruma, özel idarelere kabul edildikleri için birçoğu iki yılı doldurduktan sonra ayrılıyorlar, kendileri ayrılıyorlar. Yani sözleşmesi yenilenmeyen uzman çavuş sayısı çok düşüktür. Burada yani Kurumu suçlamadan uzman çavuşların kendi kabahatlerini Kurumun üzerine yıkmamak lazım.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Kendi istekleriyle...

MUHARREM VARLI (Adana) – Tabii kendi istekleriyle ayrılıyorlar.

Çünkü bize, size de geliyordur, iktidar milletvekilsiniz, size daha fazla geliyordur...

BAŞKAN – Daha fazla geliyor, doğru.

MUHARREM VARLI (Adana) – Bize güney bölgesindeki belediyelerle alakalı her gün belki birkaç tane uzman çavuş arıyor, işte zabıtaya alıyorlarmış, efendim şurayı alıyorlarmış gibi kendilerini o sorumluluktan, o zor görevden kurtarıp daha rahat bir göreve kaydırmak istiyorlar.

Aslında burada da bir düzenleme yapmak lazım yani bu, Dilekçe Komisyonunun görevi değil. Millî Savunma Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığının ortak bir çalışma düzenleyip uzman çavuşların statüsüyle alakalı bir düzenleme yapmak lazım yani oraya girerken orada kaç yıl çalışacağını bilmesi lazım. Yani beş yıl çalıştıktan sonra ben şu işi yapacağım düşüncesiyle, iki yıl sonra ben şu işi yapacağım düşüncesiyle bu işe girmemesi lazım. Bu konuda da bir düzenleme yapmak lazım. Bunu da tabii yani muhalefetten çok biraz iktidar kanadının desteklemesi lazım.

İnşallah, böyle bir şey olursa orada asteğmenlerle alakalı konuda da, tabii şimdi on yıl süresi olduğu için, ben de o konuyu bildiğim için söylüyorum yani on yıldan önce ayrılanlar bir hak iddia edemiyorlar. İşte asteğmenlerin bir yıl veya bir buçuk yıl gibi bir kısa zamanda çalışıyorlar. Ha, şöyle bir düzenleme yapılabilir mi? OYAK, tabii kendi içerisinde buna karar vermesi lazım belki de. İşte asteğmenlerden bu kesinti yapılmayabilir.

GÜRSOY EROL (İstanbul) – Veya ihtiyari olabilir.

MUHARREM VARLI (Adana) – Veya ihtiyari olabilir.

Yani böyle bir düzenleme olabilir ama bunlarla Kemal Ağabey'in düşüncesine de katılıyorum. Kurumu yıpratmak gibi bir düşüncenin içerisine girilmemeli, objektif bir karar vermek lazım.

HASAN AKGÖL (Hatay) - Sayın Başkan, şunu söyleyeyim: Bir tek bu problemler OYAK'ta yok ki, bunun gibi bir sürü kurum ve kuruluşlarda, devlet kurumlarında da var problem, bir dengesizlikler var yani tüm kurumlarda, çalışan tüm kurumlarda üst ile alt arasındaki aç, makas gittikçe açıldığı için bu problemler yaşanmakta yani bir tek OYAK üzerinde düşünmemek lazım. OYAK'taki bu şikâyetçi arkadaşların bir kısmı, tahmin ediyorum, kendilerini yanlış gösterip ve bunu kullanıp da Kurumun onuruyla oynamak istiyorlar. Bence, Kemal Ağabey'e, size katılıyorum. Biraz bu olayı irdelerken OYAK'ın ciddi bir kurum olduğunu da, sahip çıkılması gereken bir kurum olduğunu da unutmamak gerekir diye düşünüyorum.

Artı bir sorun daha çıkacak, uzman çavuşlarla şimdi sözleşmeli erler alınmaya başlandı, ücretli erler alınmaya başlandı. Yani iki sene sonra aynı sorun sözleşmeli erlerde, ücretli, paralı erlerde de bu sorun karşımıza çıkacak. Onun da olayın başındayken düzenlenmesi konusunda bir isteğimiz olabilir mi, bir önerimiz olabilir mi, onu bilmiyorum. İki yıl sonra aynı şey er ve erbaşlarda çıkacak karşımıza.

MUHARREM VARLI (Adana) – Sayın Başkan, müsaadeniz olursa bir konuya daha değinmek istiyorum.

Tabii, Sayın Vekilimizin söylediği gibi, her kurumda belli bir aralık açılması var yani bunu gözle görebiliyoruz. Her ne kadar basında milletvekili maaşları sürekli gündeme gelse de yani aşağıdan baktığınız zaman elbette ki asgari ücret alan bir insanla milletvekili maaşını kıyaslamak mümkün değil ama o kişinin harcamalarıyla milletvekilinin harcamaları da birbirini karşılamaz.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Ben onu söylemek istemedim.

MUHARREM VARLI (Adana) – Hayır, bir konuya geleceğim.

Yani milletvekili maaşı üzerinden spekülasyon yapanlar, genel müdürlere baksınlar, yönetim kurulu üyelerine baksınlar, belli bir yerde üst düzeyde görev yapan bürokratlara baksınlar, belediye başkanlarına baksınlar. Yani şimdi bu konularda OYAK'tan ayrılan bir paşanın aldığı miktar konuşuluyor. Yani bir de genel müdürlükten ayrılanların bir servetlerine baksınlar yani bunları da konuşmak lazım. Biz hep pısıyoruz, pıstıkça da üzerimize geliniyor bazı şeylerde yani.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Bir tane şey eklemek istiyorum İsmail Bey'in söylediğine.

BAŞKAN – Buyurun.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Şu banka satışlarıyla ilgili “Biz sattıktan sonra 2 katına çıktı.” diyorlar ya, Türkiye'deki bütün bankalar öyle, OYAK'la alakalı değil zaten o. Türkiye'deki

bankaların hepsi değerlerinin çok üstünde satıldı. Bunu takdir etmek lazım çünkü konjonktür olarak böyleydi. OYAK Bank'ı üç sene önce satsaydılar o rakama satamazlardı. Doğru mu? Bunu hepimiz biliyoruz yani.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Beş banka bedavaya verildi OYAK'a.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Şimdi, bakın, öyle değil ama sonuçta oradaki temettüler, diğer şeyler, hepsini tek tek incerseniz, onu önceden, üç sene önceden satsaydılar üçte 1'ine hikâye yaratamazlardı, mümkün değildi yani öyle bir şey.

Şimdi, şunu söylemek lazım: O satıldıktan sonra 2 katına çıkar, 5 katına çıkar, şuna çıkar. Finansbank satıldı 5 katına çıktı. Doğru mu? Çıktı, banka yasağı getirilmişti, geri döndü, Hüsnü Bey döndü, yeniden bir banka yarattı kendisine. Ondan beş tane banka yaratacak para oldu elinde. Türkiye'deki sisteme baktığınız zaman, gerçekten bunu takdir etmek lazım.

Şu liyakat sistemiyle ilgili bir şey söylemek istiyorum, esas onu söyleyecektim. Şimdi, on yıl, beş yıl, o şey olabilir, bir liyakat sistemi olur. Yüz yıllık, iki yüz yıllık uluslararası şirketlerin ben Türkiye'de distribütörlüğünü yapan bir adamım mesela. Şöyle geçmiş dönemde bakıyorum, bunlar dünyanın neresine giderlerse gitsinler ülkelerdeki sosyal güvenlik sistemlerini ayrı tutmuşlar, kesinlikle kendilerindeki sosyal güvenlik sistemini ayrı tutmuşlar.

Şimdi, burada liyakatla ilgili bir konu var. On yılı tamamlama işi, beş yılı tamamlama işi, bunlar liyakatla alakalı bir iştir. Oradaki liyakat tamamlama şu olabilir: İşten atılmayla işten çıkma arasındaki farkı doğru ayırt etmek lazım. Bizim şirketlerde de ben uyguladım, 2000 yılında başladık, ben bunu Philips'ten, Siemens'ten öğrendim, Türkiye Genel Distribütörü'yüm, onlardan öğrendim ama beş yıl da uyguladık, beş yıl çalışmadan bir kişi bizde bir likayata hak sahibi olamıyor normalde. Tabii hisse sahibi, yüzde 6'sı çalışanların, kabul ama beş yıl sonra işten atarsa birisi onu, üç yıl boyunca çocuklarına para ödüyor ama kendi çıkarsa farklı uygulamalar var. Bu liyakat bir kurum çünkü bir kurum kimliğinin kendine göre bir liyakat sistemi vardır. Bu da önemli, yüz-yüz elli yıllık bir hikâye bu aslında. Oraya bakmak lazım bence. Ha, bunu arada ben hatırlatmak isteğim için söyleyeyim yani.

BAŞKAN – Ben de Erdal Bey'e katılıyorum, bu uluslararası firmalar Türkiye'de de bunu uyguluyorlar. Arkadaşım var, geçen de konuşurken bir yılım kaldı sanıyorum on yılı doldurmama ve çok ciddi rakamlardan bahsediyor dönüşünde. Bunlar gerçekten dünyada uygulanan sistemler.

Yine, Sayın Genel Müdürle konuşurken mesela astegmenlerin konusu yasadan kaynaklanan bir durum. Astegmen görev yaptığı sürede ölürse ölüm sigortasına tabi olarak değerlendiriliyor ancak tabii askerliği bittikten sonra ödediği primlerle ilgili kendisine bir dönüş olmuyor. Bu da yasayla engellenmiş durumda. Aslında bu da OYAK Genel Kurulunun veya Genel Müdürünün, yönetiminin arzu ettiği bir durum değil, bize ifade edilen.

Ben, özetle, şuna, arkadaşlarımızın, Komisyon üyelerimizin ortak düşüncesine, Alt Komisyon Başkanımızın da düşüncesine sonuna kadar katılıyorum. Bizim çalışmalarımız, değerlendirmelerimiz, ne özel sektördeki ne de kamudan bir kurumu yıpratmak adına veya sadece şikâyetçilerin ortaya koymuş oldukları ama Kurumu yıpratmak adına olan talepler doğrultusunda bir çalışma olamaz. Böyle bir şeyin olmasına biz müsaade etmeyiz, en azından biz böyle bir şeye alet ve aracılık edemeyiz. Dolayısıyla yapılacak incelemeler tamamen objektif kriterlerle, zaten bu konuda liyakat sahibi olan, az önce de saymıştım, bakıldığında zaten ortak şikâyetlerin veya daha çok aslında Yasa'dan, OYAK Kanunu'ndan kaynaklanan aksaklıkları gidermek üzere bir inceleme heyeti olduğunu, ben öyle düşündüm. Yani Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Sermaye Piyasası Kurumu. Mesela kamuoyunda çok yanlış algılamalar var, OYAK'ın şirketlerinin piyasada işlem yaparken tamamen vergiden muaf olduğu yönünde, oysa böyle değil yani piyasada normal diğer şirketlerle rekabet edip aynı koşullarda çalışan şirketler bunlar. Ben öyle sanıyorum ki bu incelemenin sonunda çıkacak sonuçlarla OYAK daha iyi anlaşılmış olacak ama en önemlisi belki OYAK yönetiminin da arzu etmesine rağmen sağlayamadığı OYAK Kanunu'nda belki bazı şeylere işaret edilmiş olacak diye düşünüyorum.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Sayın Başkanım, bir somut önerim var. Bizim alt komisyon başkanımızdan da rica ediyorum. Bu yedek subaylarla ilgili görev anında bir ölüm olayı olursa şehit olmuş olabilir. Son on beş yılda Türkiye'de, Güneydoğu'da bir kavga var. Şehit olan yedek subaylarımız da var. “Kaç yedek subay şehit olmuş ve bunlara OYAK ne ödemiş?” diye böyle bir yazılı soru soralım.

KOMİSYON UZMANI – Notumuzu aldık.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Tamam. Dolayısıyla eğer ciddi bir aileye veya yakınlarına bir ödeme söz konusuysa hakikaten işlevini yerine getirmiş sayarız, vicdanen de rahat oluruz.

MUHARREM VARLI (Adana) – Ben o noktayı söyleyecektim, siz tamamladınız.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle mi acaba: Özel sigortalarda eğer –bu risk tabii; sigorta demek, riski satın alıyorsunuz- sonunda o risk gerçekleşirse zaten size bir ödeme yapıyor. Gerçekleşmediğinde de özel sigortalara baktığınız zaman, tabii ki size paranızın nemalandırılmış hâliyle tamamını iade etmese bile o risk primini kesip belli bir iade oluyor. Yani oradan, asteğmenlikten ayrıldıktan sonra da tabii ki hiç para almaması da hakkaniyetli değil, parasını kendi koşulları içerisinde nemalandırılıp da hepsini ödemesi de hakkaniyetli değil. Niye? Çünkü bir risk vardı, hayatını kaybedebilirdi ve kaybettiğinde de çok yüksek, yaptığı primin karşılığında çok yüksek bir ödeme alabilirdi. Bu riski yine kendi aktüeryal dengeleri içerisinde karşılayabilmesi lazım, özel sigortaların yaptığı gibi diye düşünüyorum mesela.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Fakat, şöyle: Yani orada zorunlu bir sigortalılık yok ya da OYAK'ın ödemesi gereken bir rakam yok. OYAK “İhtiyari olarak ödüyoruz.” diyor.

BAŞKAN – Ölüm halinde, öyle mi? O bilgi bende eksik.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Onu soralım.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – İhtiyari...

BAŞKAN – Genel Kurul kararlarıyla mı ödüyor?

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Yani, Genel Kurul kararı mı, Yönetim Kurulu kararıyla mı, onu bilmiyorum.

BAŞKAN – Notumuzu aldık.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Bu iş sevabına olmasın, bir doğruluğa dayansın. Yoksa, sevabına ödedik, öyle olmaz.

BAŞKAN – Özellikle, şimdi, tabii, bu değerlendirmelerimiz incelemeyi yapacak komisyona da ışık tutacak. Komisyonun ne tür bir inceleme muradında olduğu sanıyorum bu yapılan müzakerelerde de ortaya çıkmıştır.

Yani kabul edersiniz, kifayeti müzakere edip bu denetimin, Sayıştay tarafından bizim de zikrettiğimiz bu kurumlardan talep edilecek uzmanlarla beraber incelemenin yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Ben doğru bulmadım.

BAŞKAN – Sayın Ekinci'nin muhalefetiyle kabul edilmiştir.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Sayıştayın denetimine tabii tutulması...

BAŞKAN – Denetim değil, şöyle: Ama Sayıştayın uhdesinde...

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Sayın Başkan, Ticaret Kanunu'na aykırı, yani bir anayasal, yasal duruma karşı çıkıyoruz biz. Şimdi, o zaman şeyi de temenni kararı alalım; Koç'u da, Sabancı'yı da, Sayıştay, TMSF, kim varsa gitsin, denetlesin. Öyle bir şey olur mu? Vergiye tabiyse zaten denetleniyor. Bunu ayrıca denetletmek doğru değil. Yani ben o konuda...

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Kurumun kendisi denetlenmiyor, bakın, bir kere ayıralım. Kurum ayrı, kurumun şirketleri ayrı. Kurumun şirketleri vergi veriyor, doğru; denetleniyor, doğru çünkü Ticaret Kanunu'na tabiler. Ama kurumun kendisi denetlenmiyor, denetime tabi değil, vergi de vermiyor, vergiye tabi değil çünkü kanundan kaynaklanıyor.

MUHARREM VARLI (Adana) – Ben tam algılayamadım. Kemal Bey'e katılıyorum.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Kurumu da suçlamıyoruz burada.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Şimdi, kurumu suçlamak değil.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Ama kurum denetime tabi değil, hiçbir denetime tabi değil, hiçbir vergiye tabi değil. Bir de az önce dediniz ya “Koç'u da denetleyelim, şunu da...” Onları denetleme, özel sektöre tabiler fakat kanun gereği hem özel hukuka tabidir hem kamu hukukuna tabidir. Kanun

aynı, iki ifadeyi de kullanıyor. Yani kamu hukukuna tabi olan bir kurumu takdir edersiniz ki kamu her zaman denetleyebilir.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Şimdi, benim karşı çıkmak istediğim şeyi şöyle ifade edeyim: Kurumun kendine özgü kuruluş kanunu var. Kuruluş kanunu... 61’de kurulmuş. O kuruluş kanununu... Resmî Gazete’de falan var mı, bir resmiyet ifade ediyor mu? Sadece “OYAK (Ordu Yardımlaşma Kurumu)” adı altında kendileri kurmuşlar. Şimdi, kendilerinin revize edebileceği bir şeyi biz diyoruz ki: “Hayır, siz bunu yapamazsınız, sizin adınıza başka kurumlar sizi revize etsin.” Bu haksızlık yani...

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) - Öyle bir şey yok. Yazıyı okudunuz mu siz?

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Denetimden kasıt ne olabilir?

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) - İsmail Bey, iyice açıklayın şu yazıyı, denetim değil. Yanlış anlaşıldı konu.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Denetim değil, sadece şikâyet konusu, mesela subaylardan da geliyor, astsubaylardan da geliyor. Şikâyet konularının bir tanesi, temeli şu: Aktüeryal hesabın rütbeye göre yapıldığı, yani rütbelere göre ödemeler yapıldığı. Eğer bunu... Bizim bir sosyal güvenlik uzmanına “Şu ödemeleri, aktüeryal hesabı neye göre yapılmış? Bir bize getirin.” dememizde ne mahzuru var? Biz açıklasak, “Hayır, OYAK gerçekten rütbeye göre değil tamamen kesintiye göre, aktüeryal hesaba göre bir ödeme yaptı.” desek, Kurum da rahat edecek, şikâyetçiler de rahat edecek, herkes rahat edecek.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – İsmail’ciğim, Coşkun Ulusoy ne anlattı? Yani rütbeye göre değil, bir de açık ifade ediyor...

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Şimdi, takdir edersiniz ki bir iddia var, bir de Kurum savunuyor ama burada üçüncü bir kişi, tarafsız bir kişinin denetlemesi söz konusu değil. Yani tarafsız bir aktüeryal hesap yapılsa, gelse önümüze, tamam.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Kendi hukuklarını kendileri düzenliyorsa o kurum içerisinde ilaveten oraya karışmanın doğru olabileceğine inanmıyorum. Mantık olarak da, vicdan olarak da inanmıyorum. Yani o Kurum kendini revize etmeli. Bir temenni olabilir. Fakat seni denetletmek istiyorum. Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde Ticaret Kanunu’na tabiyse... Ne lazımsa yapılmalıdır, benim ondan bir endişem yoktur. Ama şimdi siz rütbeye göre veriyorsunuz. Bunu zaten adamın kendisi ifade etti. Rütbeye göre böyle bir şey verilmediği aşîkâr.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Ama, bakın, bir uzman çavuşla bir albayın hemen hemen aldığı maaşlar çok az farklarla, onu da izah etti astsubay arkadaşlar. Yani aradaki maaş farkları çok az, çalışma süreleri aynı ama aldıkları temettü çok farklı. Bilmiyoruz, iddia.

HASAN AKGÖL (Hatay) - Kesinti nasıl?

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Kesinti hep yüzde 10’ dur, maaşın yüzde 10’ u.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Sayın Başkan, ben yan falan tutmuyorum, bir de beynim filan açık. Yani ondan hiç endişe etmeyin.

BAŞKAN – Şüphemiz yok.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Şimdi, bir astsubay çavuş başladı, 1.200 lira para alıyor farzımuhal. Bir teğmen mezun oldu, başladı göreve, 1.400 lira alıyor. Şimdi, yirmi-yirmi beş sene sonra bu teğmen albay oluyor, maaşı 4.500 lira oluyor. Bunun da 3 bin lira oluyor. Farzımuhal, maaşı 3 bin lira oluyor. Yüzde 10 kesiliyor. Yirmi beş senedeki farklılıklar... Zaten albayla astsubayın arasında bir fark yok. Esas fark, bir astsubay kıdemli başçavuşla bir orgeneral arasındaki fark. Şimdi, bu gittikçe açılıyor. Bu burada yirmi beş senede kesiyor durumu, bu devam ediyor. Kırk beş seneye geliyor. Kırk beş sene sonra gittikçe maaşı da artıyor, bunun birikimi artıyor. Şimdi, bu yirmi beş senede 218 lira alıyorsa, bir orantı kurup, bu da kırk beş senede, maaşı da öbüründen farklı olduğu için, neyse, 600 lira alan da yoktur...

İSMAİL AYDIN (Bursa) – 650 lira alıyor.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) - 650 lira alıyor diyelim. Bunun matematik hesabını ortaya koyduk. Yani sen orgeneral oldun, OYAK sana bir keyif bağışlıyor diye bir iddia yoktur. Böyle bir şey söylenemez ama hizmetle ilgili ve maaşla ilgili olduğu için, bu makas, demin de söyledim, gittikçe ayrılıyor. Bundan dolayıdır.

Şimdi, benim demin söylemek istediğim şey bu. Eğer böyle bir Kurum kendi mensuplarını besleyebilecek durumdaysa, Türkiye’de işsizliğin, emeklinin bu denli sıkıntı çektiği bir ülkede kendi emeklisini muhtaç etmiyorsa ve bu Kurum yan ticari kuruluşlarıyla kendini ayakta tutuyorsa bunun ayarıyla oynamanın hiçbir anlamı yoktur. Ha, astsubaya, “Sen astsubay olduğun için sana 100 lira veriyorum, bu sana yeter.” diyorsa bu adaletsizliğin önüne geçebilecek bir mekanizma olmalı.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – İşte, diyor mu, demiyor mu, bunu merak ediyorum.

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Hayır, şunu anlamak istiyorum: Bir orgeneral emekli olduğunda 650 milyar lira nakit emekli ikramiyesi mi alıyor?

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Evet.

MUHARREM VARLI (Adana) - Sayın Vekilim, astsubay başçavuş da 218 bin lira alıyor.

BAŞKAN – Bir dakika, bir dakika... Herkesi dinleriz.

Halil Bey, buyurun.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konu çok hassas, konuyu dışarıdan takip ediyorum, ben alt komisyon üyesi değilim. Sizler de çalıştınız. Konu burada OYAK üyelerinin aldığı rakamlar değil. Alt komisyonun hazırladığı rapor karşıda ekrana yansıdı. Ben deminden beri bakıyorum. OYAK’ın denetlenmesi de söz konusu değil. Biz burada komisyon olarak

vereceğimiz karara alt yapı oluşturacak teknik bilgilere ihtiyaç duyuyoruz. Yazıyor orada Komisyon, benim anladığım... Biz bunları kendimiz anlamıyoruz, bilirkişiler gitsinler, şunu incelesin, gelsinler, başkanı da Sayıştay olsun diyor. Ben öyle anladım Başkanım, doğru mu? Şimdi, o zaman, biz bu kararı da verelim, geçelim, daha da fazla üzerinde durmayalım. Daha o yazılar gelecek, ondan sonra oturup bir daha değerlendireceğiz yani.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Zaten benim itiraz ettiğim de tam o noktada. Şimdi, ben bir ticari kuruluşum. Bana siz burada karar veriyorsunuz...

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Ticari kuruluşlara gitmiyor efendim, sadece OYAK’a...

BAŞKAN – Bakın, bankacılıkla ilgili de alt komisyonumuz var. Şimdi, yaptığımız elektrik kaçakçılığı, bir sürü şirket var. Bunlarla ilgili de biz incelemelerimizi yapıyoruz. Kimi inceliyoruz? Özelleştirmeden dağıtımı almış olan şirketlerle ilgili. Ya, onlar da şirket. Kamuda işlem görüyor, yatırım yapıyor. Yani kanun bize bu yetkiyi verdiği gibi...

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Bu meraklarımızı giderebilecek konuları bir soru olarak da Sayın Başkan sorabiliriz.

BAŞKAN – Şimdi, şunu düşündük, bakın...

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Hayır, bunun parantezlerini belirlemedi mi Komisyon yaparken bunu? Mesela, bir parantez çizgileri varsa. Bu parantez çizgilerini koymak lazım. Ne sorulacak, kime sorulacak? “Sayıştay” diyorsunuz da o yüzden dedim ben. Kemal Ağabey’in belki orada bir itirazı mı var?

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Bakın, TMSF’nin ne işi var?

(Karşılıklı konuşmalar)

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Bakın, ben şunu söyleyeceğim: Bana da çok yüksek geldi, ciddi paralar ama şöyle bir durum var: Oradaki sistem bunu getiriyor. Normalde siz vermiyorsunuz, sistem öyle getiriyor. Kurmuş öyle bir sistemi... İncelediniz mi OYAK’ı komple alttan yukarıya?

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz...

Şimdi, değerli arkadaşlar, OYAK üyelerinin aldığı paralar bize çok afaki gibi geliyor ama biraz önce de ilgili arkadaşlar açıkladılar, bu bir aktüeryal hesap meselesi, zamanla, birikmeyle ilgili bir şey. Bu rakamları filan çok görmeyin, 650’yi filan, devletin öyle kurumları var ki... Ben bir kısmını milletvekili olmadan önce biliyordum, bir kısmını da milletvekili olduktan sonra öğrendim. Kimsenin gelirinde giderinde kıskançlığımız falan yok. Helal para alıyorsa herkes alsın. Bu memlekette kamu bankalarının kârlarından pay alan genel müdürler var. Biliyor muydunuz?

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Biliyorum.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Bir generale 650 milyar kırk beş yıl sonra emekli olunca veriyoruz. Bizim bir bankamızın genel müdürü 650 milyar alıyor yılda.

Başka bir şey daha var efendim. “Yasalarından” diyoruz ya. Biz tabii TBMM’nin üyeleri, gelişmiş bir sistem... Merkez Bankası Vakfı’nın kaç para ödediğini biliyor muyuz arkadaşlar? Hiç baktınız mı? Bir tane şikâyet dilekçesi geliyor mu? Gelmez. Hepsi, çok affedersiniz, çok rahat bir şekilde alıyorlar, dolayısıyla oradan şikâyet gelmiyor. Başka yardımlaşma sandıklarından da şikâyet gelmiyor. OYAK’ta da gelen şikâyetleri sağlıklı cevaplayabilmemiz için, bence. Arkadaşlar, alt komisyonun aldığı bu kararı kuvvetle desteklemeliyiz. Bu raporu bir an önce almalıyız bilirkişilerden.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Ben bir şey söyleyeceğim. Ben onu söylemedim, o tartışma noktası olmasın diye söyledim. Neden? Çünkü en oradaki liyakatli sistemlerden birini kurmuşlar. Kendi ceplerinden oraya birikim koyuyorlar. Eğer kırk beş sene yüzde 10’unu, maaşının şu kadarını bir kenara koyarken üstüne kâr payı ekleyerek bu parayı da alıyorsa helâlühöş olsun herkes için. Çünkü bu liyakat sistemi. Diğer tarafından bu taraftakiler incelenmeli öbür tarafından baktığınızda. Hiç kimsenin bir yere bir şey koyduğu yok, oradan başka bir para alıyor, nemalanıyor. Şimdi, bu da yasalara bağlanmış, ayrı bir konu, o tartışılması ayrı bir şey. Buraya girersek çıkılmaz. Parantezlerin içerisine bir şeyler koyup onun ne olduğunu söyleyelim, ona göre gidelim.

BAŞKAN – Şimdi, alt komisyondan son o zaman birkaç cümleyle toparlayalım.

MUHARREM VARLI (Adana) – Eğer biz tatmin olmak için bunların yapılmasını arzu ediyorsak buraya bu konuları çok iyi bilen, kimin birikimi ne kadar, ne kadar alıyor, kimin hizmet süresi ne kadar, ne kadar alıyor, bunları çok iyi bilen arkadaşlarımızı davet edelim veya bir komisyon olarak biz gidip onları dinleyelim. Eğer tatmin olmaksızın mesele, bu şekilde tatmin olalım ama bir kurumu -ki beyefendiye katılıyorum- kendi birikimini oluşturan ve çok da güzel bir dağıtım yapan, bugüne kadar ülkede hiç kimsenin başaramadığı belki de bir şeyi başarmış bir kurumu Sayıştaya, TMSF’ye filan teslim etmenin veya onların denetimine açmanın doğru olmadığı kanaatindeyim.

Ben de Kemal Bey gibi düşünüyorum, muhalefet koyuyorum. Yani açıkça söylüyorum bunu.

BAŞKAN - Son söz olarak siz de ifade ettikten sonra toparlayalım.

Buyurun.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Şimdi, şöyle bir yanlış algı oluştu, öyle anlıyorum: Yani bir generalin aldığı 650 milyarda kimsenin gözü yok. 800 alsınlar, 1 trilyon alsınlar çünkü kendi temettüleridir, kendi haklarıdır. Burada, bakın, Komisyonumuza gelen şikâyetler var. Astsubaylardan var, yanlış hatırlamıyorsam, albay da olması lazım, bir albayın da şikâyet dilekçesi var. İddia şu, deniyor ki: “Rütbe esasına göre bir dağılım yapılıyor.” Yani bundan niye rahatsız oluyoruz?

HASAN AKGÖL (Hatay) – Ama gayet doğal. Rütbe esasına göre dağılım yapması kadar doğal bir şey var mı? Yani Kemal Ağabey’in demin izah ettiği gibi, bir genel müdürden yapılan kesinti ile bir...

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Hayır, bakın, o anlamda değil.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Bakın, bir şey söyleyeceğim. Ben kurumdan gelmeyim. Bizde de kurumda şu problem vardı: İşçi emeklisi, atıyorum, 100 bin lira ikramiye alır, memur emeklisi 32 bin küsur lira ikramiye alır. Peki, burada ne yapalım? Buradaki sorun ne? Niye o 100 bin lira alıyor da, memur emeklisi 32 bin lira alıyor?

İSMAİL AYDIN (Bursa) – O kanundan kaynaklanan bir problem.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Kesintiden kaynaklanan bir şey.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, doğru zeminde tartışmıyoruz. Niçin biliyor musunuz? “Rütbe esasında” derken şunu ifade ediyor özellikle astsubay müştekiiler: “Daha çok astsubaylardan kesilen primlerle bir havuz oluşmasına rağmen yönetimde daha çok subaylar var ve daha sonra oluşan nemalandırmada da, yönetimde de hep subaylar olduğu için bu anlamda da bizim kuşkularımız var.” diyor. Bu tartışma buradan başlıyor. Yani, evet, astsubay, belki generaller on-on beş sene önce emekli oluyor ama diyor ki: “Bizim sayımız –atıyorum- bin, subayların sayısı 20 veya 50, daha çok bizim primlerimizle bir havuz oluşuyor, bunlar nemalandırılıyor ama karar vericiler ve bu sonuçların çıkmasında karar mekanizmasında daha çok subaylar olduğu için bu yönde kuşkularımız var.” diyor.

Bakın, söylediklerinizin birçoğuna... Bu Komisyon çalışmalarında zaman zaman Sayın Genel Müdürle beraber oturduğumuz oldu, alt komisyon başkanımızla. İsmail Bey de ifade etti. Belki bu incelemede veya bizim raporumuzda bizim bu modelin örneklenmesi gerektiği yönünde bir kararımız da olacak. Yani bunun başarılı bir model olduğundan bir kuşkumuz yok ama oluşan sıkıntılar var zaman içerisinde. Müessesenin tümüne karşı değiliz, bir. İki, inceleme konusunda kimsenin inisiyatifine bırakıp onu örseletmek gibi bir niyetimiz yok. Bu bir incelemedir. Mesela, Muharrem Bey dedi ki: “Bunu, burada yaptırılmalı incelemeyi.” Burada da bizim bazı fiziki sıkıntılarımız da var işin gerçeği. Şu anda devam eden alt komisyonlarımızda uzmanlarımızı çalıştıracak oda bulamıyoruz. Davet ettiğimiz inceleme uzmanı arkadaşlar, kendi uzmanlarımızı odadan çıkarıyoruz, onlara oda veriyoruz, onları çalıştırıyoruz. Burada talep ettiğimiz bir incelemedir. Sayıştay Başkanlığında ama sayılan bu kurumlardan gelecek uzmanlarca bir inceleme raporudur. Bir denetleme değildir. Bu denetleme raporu da, inceleme raporu önümüze gelecek, bunu tartışacağız ve bunun üzerinden kararımızı oluşturacağız. Öyle anlıyorum ki, mesela, dosyamız size geç mi geldi bilmiyorum ama belki biraz inceleyip tartışsak hani daha sağlıklı şeyler aslında çıkabilirmiş bu toplantıda. Onu anlıyorum ama şu anda yine de tartışıldı konu her şeyiyle diye düşünüyorum. O konuda hiçbirinizin kuşkusu olmasın. Yalnız metinde, son bölümde, orada hem söylüyoruz, kendimizle de çelişmiş olmamak adına.

Bakın arkadaşlar, şimdi, gelem... “Kamuoyunu aydınlatacak şekilde incelenmesine ihtiyaç duyulmuştur.” Sanki bir yerde denetleme... Bakın, “Komisyon, Genel Kurulun konuya ilişkin

çalışmalarını Sayıştayın yapacağı denetim neticesinde, Sayıştayın başkanlığında yapılacak inceleme neticesinde” diye onu düzeltebiliriz diye az önce gözüme takıldı.

Şöyle: Sayıştay Kanunu’ndaki durumdan ziyade, bizim Komisyon olarak, Sayıştayın başkanlığında ama ilgili kurumlarla beraber bir inceleme talebimiz var. Yani Sayıştayın kanunundan kaynaklanan, OYAK’la ilgili bir denetim muradımız yok bizim.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Yoksa o incelemeye de gerek yoktur. Kendi içinde incelesin, karar versinler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Kim inceleyecek?

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Kim inceleyecekse? Kendi murakıpları var. Kendi içinde oluşturdukları murakıplar var.

BAŞKAN – Şimdi, bakın, yanlış şeyi tartışıyoruz o zaman.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Ama Başkanım...

BAŞKAN – İç denetçileri her kurumun...

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Oylayın bence, oylayın.

BAŞKAN – Oyladık. Siz, tamam, Muharrem Bey’in de muhalefeti.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Ben şunu söyleyeceğim: Onları karıştırmayalım. Niye karışıyor? Alt komisyon kuruldu. Alt komisyon burada...

BAŞKAN – Alt komisyon çalışıyor, devam ediyor zaten.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Tekrar yeniden başka bir şey yapılıyor o zaman yani. Bu çok anlam da ifade etmiyor. Okumamışız. Gelmiyor demek ki bize de...

BAŞKAN – Gönderdik size.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Sayın Başkan, çoğunluğunuz, karar alırsınız...

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Bence konu birbirine karışıyor. Mesela biraz önce söylediniz Sayın Başkan, konu bence çok farklı bir konu. Astsubayların, subayların yönetip yönetmemesi... Bu çok farklı bir konu. Bu yani bir yetişmeyle, bir eleman vasfıyla, bilgiyle, beceriyle, şununla, bununla alakalı bir iş bir tarafından baktığınızda. Şimdi, “Ben çoğum, ben yöneteceğim, o yönetecek...” Buna girdiğiniz zaman çıkamazsınız işin içerisinden, yanlış mı söylüyorum? Böyle bir tartışma doğru değil zaten. “Ben daha çok ödüyorum, ben yöneteceğim.” diyor mesela, diyelim ki, doğru mu? O da orada olup temsil mi etmek istiyor mesela, diyelim ki.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Şimdi, şöyle: Bakın, OYAK Kanunu’ndan, OYAK’ın sistemi çok farklı kurulmuş. Bir Temsilciler Kurulu oluşturulmuş, bir Yönetim Kurulu oluşturulmuş. Bunlar da, Temsilciler Kurulunda daha önce astsubaylar hemen hemen hiç yok. Çok fazla sesleri çıkınca, zannederseniz sayı 4 şu anda, yanlış bilmiyorsam. Fakat kesintinin yüzde 60’ı astsubaylardan yapılıyor sayı çok fazla olduğu için.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Normal ama bunlar, çok doğal yani.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Ama temsil noktası çok az. Bu zaten aslında kanunda da yok.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – İyi de olmaz da zaten, olmaz ki. Bin tane adamın...

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Temsilciler kurulu çok farklıdır ama. Yönetimde olmasın. Temsilciler Kurulu yönetimi seçiyor.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – O ayrı konu.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Buradaki şikâyet konusu şey şu: “Tamamen rütbe esaslı bir yapılanma var.” deniliyor. Doğru mu, değil mi?

MUHARREM VARLI (Adana) – Bana göre biraz art niyetli bir söylem var burada. Yani tabii. karar sizin, çoğunluk sizin ama benim muhalefetim var.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Hayır, hayır...

BAŞKAN – Bir dakika arkadaşlar, sırasıyla konuşursak ben sizi dinleyeceğim.

MUHARREM VARLI (Adana) – Sayın Başkan, bakın, ülkenin gündemini en çok meşgul eden konulardan bir tanesi bu kaçak elektrik bedelinin vatandaştan toplanması. Bizim aslında bunları konuşmamız lazım.

BAŞKAN – Konuşacağız, geleceğiz de gelemiyoruz, bakın.

MUHARREM VARLI (Adana) – Yani OYAK Türkiye’nin en başarılı kurumlarından bir tanesi. Niye Sayıştay denetimine açalım? Bırakın, kendi kendilerini yönetiyorlar onlar zaten.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Polemik yaratabiliriz. Böyle bir şey olunca bir polemik çıkabilir ortaya. Yeniden, bakın, sizin için de -kendi partiniz açınızdan söylüyorum zaten size- bu konu, polemik yaratıldı mı en çok sizinle ilgili konu çıkar ortaya, ben size söyleyeyim. Çok net çünkü bu bir polemik gibi görünüyor ortada. Neyi açacağını doğru dürüst belirlemezsen konuyu... Şimdi, yönetimi tartışmaya açtığın zaman... Ama Sayıştaya gittiğin zaman bunların hiçbirisi hikâye. Kamuoyundaki algıya bakacaksın o zaman. Sayıştayı gönderiyorsunuz çünkü bir yere. Onu gönderdiğin zaman algıyı, şöyle fotoğrafı okumak lazım yani. Bunlara kimse bakmaz, kimse okumaz bunları. Denetleyecek devlet kurumlarını. Nereyi denetleyecek Sayıştay, görevi? Bakın, denetlenip denetlenmeme meselesi, diyorum... (Karşılıklı konuşmalar)

Arkadaşlar, bakın, yanlış anlaşılıyor konu. Konuları ayıralım diyorum. Denetlenip denetlenmemesi meselesi değil arkadaşlar. Yani şunu söylüyorum: Orada bir yanlış anlaşılma var. Bakın, gene birbirimizi anlayamıyoruz belki...

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Ama bir adaletsizlik de varsa bunu düzeltmek...

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Ama benim dediğim o değil ki zaten. Şunu demek istiyorum: Birincisi, bakın, konuları ayırt etmek lazım. Tamam, ayırt ettik. Neyi Sayıştaya götürüyoruz, onu bir kere ortaya koymak lazım net, parantez içerisinde. Şunu söyledim yani ben de: Şimdi, bir konuyu

götürdünüz. Kamuoyundaki algısı şu olacak, diyecek ki: “OYAK Sayıştay tarafından denetime verilmek üzere...” diye bir şey çıkacak ortaya. Anlatabiliyor muyum, konu bu. Siz bunu belki neresinden ayırt edeceksiniz, önce ona bakın.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Önce hassasiyetle gidecek.

BAŞKAN – Şöyle yapalım arkadaşlar...

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Sayın Başkan, arkadaşlar; ben bunu muhalefet olsun diye söylemiyorum. Ben açıkça şunu söylemeye çalışıyorum: Ortaya getirdiğiniz konu başka bir polemikçi ortaya getirecektir, onu söylemeye çalışıyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, ben anlıyorum ki... Önce alt komisyon başkanımız açıklama yaptı ama belki kısa oldu. Uzman arkadaşımız talep ettiğimiz konularla ilgili bunu bir madde madde okusun, daha belki doğru bir şeyi tartışmış oluruz diye düşünüyorum.

KOMİSYON UZMANI - Bu çerçevede;

1. Kurumun organlarının (Temsilciler Kurulu, Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu) tereküp etmesinde uygulanan esasların hakkaniyete uygun olup olmadığının ve üye sayısı bakımından çoğunluğu oluşturan astsubay, sözleşmeli astsubay, sivil memur, uzman jandarma, uzman erbaş ve diğer üyelerin yeterince temsil edilmemesinin değerlendirilmesi,

2. OYAK aidatlarının nemalandırılmasında hesaplamaların hangi esaslara göre yapıldığı, OYAK gelirlerinin ne şekilde ve hangi esaslara göre değerlendirildiği, nemalandırma oranı ile emeklilik ödemelerinin yıllara göre gösterdiği değişkenliğin ve sağlanan diğer yardımlar açısından üyeler arasındaki farklılığın hakkaniyete uygun olup olmadığının incelenmesi ve OYAK faaliyetlerinin vergi mevzuatı açısından değerlendirilmesi,

3. OYAK'ın mülkiyet ve kullanımındaki (intifa, irtifak, vb.) taşınmaz varlıkların ne şekilde edinildiği ve nasıl değerlendirildiği, özellikle devletin hüküm ve tasarrufundaki hazine ve diğer kamu taşınmazlarından yasal mevzuata uygun olmayan şekilde edinilmiş olanların bulunup bulunmadığı,

4. OYAK imkânları kapsamında üyelere sunulan konut edindirme ve borç verme işlemleri ile sosyal hizmet kapsamında sunulan eğitim bursu gibi imkânlardan fiili uygulamada her üyenin eşit olarak (faiz, miktar vb. kriterler açısından) faydalanıp faydalanmadığı,

5. Temsilciler Kurulu, Genel Kurul, Denetleme Kurulu, Yönetim Kurulu gibi OYAK organlarında yer alan görevlilere ne gibi yan ödemelerin ve faydaların sağlandığı, ücret dışında sağlanan fayda ve menfaatler ile harcırah ve temsil giderlerinin hangi esaslara göre belirlendiği,

6. OYAK Grubu kapsamındaki şirketlerin alım, satım, kiralama ve yapım işleri hususlarında kamu kurumlarından aldıkları ihalelerde usulsüzlüklerin bulunup bulunmadığı, ilgili dönemde SSK'dan alınan inşaat yapım ihalelerinin bu kapsamda değerlendirilmesi,

7. Sümerbank'ın kendisine devredilen diğer küçük bankalarla birlikte, OYAK Grubu tarafından değerinin çok altında satın alınmış olduğu iddiasının incelenmesi,

8. OYAK'ın insan kaynakları politikasının...

MUHARREM VARLI (Adana) – Yahu, bizim ne işimiz var bunlarla Allah'ınızı severseniz?

BAŞKAN – Bakın, arkadaşlar, ben size hemen şu maddeden söyleyeyim, Coşkun Bey'in, Genel Müdürün ifade ettiği: “OYAK Grubu kapsamındaki şirketlerin alım, satım, kiralama ve yapım işleri hususlarında kamu kurumlarından aldıkları ihalelerde usulsüzlüklerin bulunup bulunmadığı, ilgili dönemde SSK'dan alınan inşaat yapım ihalelerinin bu kapsamda değerlendirilmesi.” diyor. Mesela, Genel Müdür ifade ediyor ki: “Biz kamuyla en ufak iş yapmıyoruz.” Doğru mudur Başkanım? Yani “Bizim şirketlerimiz gidip kamudan ihale almıyor.” diyor, iddia bu.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Sayın Başkanım, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Hükûmet var, şöyle bir karar verebilir, diyebilir ki: “OYAK devlet kurumlarıyla iş yapamaz.” Yani bu bir...

BAŞKAN – Böyle bir sınırlama olmamasına rağmen “Yapmıyoruz.” diyor zaten OYAK.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Diyor ki... Bu temenni kararları veya denetime açılması istenen kararların altında yatan neden şu bana göre -yani çok vesveseli adam değilim- “Senin boynunu kıracağım, seni kıpırdatmayacağım. Seni tasfiye edeceğim ve sen mensuplarına bu parayı da veremeyeceksin. Yani bir sosyal güvenlik kurumu olmaktan seni çıkaracağım.” Bunun özü budur. Neye irdeliyorsun? Kâr ediyor...

BAŞKAN – Belki kâr etmese bu kadar tartışılmayacak zaten. Şikâyetler oradan kaynaklanıyor. Ama niye bunu fark etmiyoruz?

Bakın, daha önce kâr etmediği ve dağıtmadığı dönemler de var, ama şu anda...

MUHARREM VARLI (Adana) – Sayın Başkanım, şu anda alışıyla ilgili bile şikâyet konusu var. Bunlar ne alaka yani? Şimdi, almış ya adam. Daha ne yapsın? Ucuza almış, sana kâr ettiriyor. Ne konuşuyorsun daha, ne karışyorsun sen kardeşim daha?

BAŞKAN – Şimdi, bakın, sadece niye o yönden bakıyorsunuz? Az önce, hani OYAK'ın piyasada iş yaptığını, bundan dolayı siz incelenmemesi gerektiğini ifade ediyorsunuz. Tam da bu maddede kamunun elindeki bir bankayı alıyor, bununla ilgili bir incelemeyi talep etmemiş olmamıza da karşı çıkıyorsunuz o yüzden şimdi.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Sayın Başkanım, silah mı çekmiş almış. Nasıl almış? Yani Türkiye'de birtakım kurallar var, kaideler var, Ticaret Kanunu var, satın almanın bir gerekçesi var.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Sayın Başkanım, Bazı maddelerin burada olmasının çok anlamı da yok çünkü bunu SPK'ya zaten sorsan, oradan gelecek zaten. Yani şimdi bunun gidip Sayıştay'la ne alakası var, bankanın satışının? Alakası olabilir mi?

Şimdi bakın “Ayrılması gerekir.” dediklerimin hikâyeleri de buradan çıkıyor, hepsini birden...

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Kamuoyunun aydınlanması...

BAŞKAN – Arkadaşlar, ben sizin endişelerinizi gerçekten anlamaya çalışıyorum. Biz bir komisyon olarak hareket ediyoruz ve aldığımız çoğu kararı oy birliğiyle alıyoruz.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Başkanım –pardon- bir şey söyleyeceğim: Bir tek bu tür kuruluş OYAK mı var?

BAŞKAN – Tabii şu anda kendi özel kanunuyla çalışan bir tek OYAK var.

MUHARREM VARLI (Adana) – İLK SAN? Bunun gibi bir sürü kuruluş var.

KOMİSYON UZMANI – İLK SAN feshedildi.

BAŞKAN – Bakın kurulmuş ama paralel kurulmuş, devam etmemiş.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Bir sürü kuruluş var, anlarsak, onları da masaya yatıralım hepsini bir inceleyelim ama OYAK’ın yıpratılmaması gerekir.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Çok üstünde...

BAŞKAN – Arkadaşlar, ben size çok açık ve net söyleyeyim...

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Oylayın lütfen.

BAŞKAN – Tabii tabi oyladık zaten, oyladık.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Ben bu haliyle kesinlikle şerh koyarım yani.

BAŞKAN – O zaman tekrar oylayalım.

Bakın arkadaşlar, tekrar ifade ediyorum, burada bizim muradımız, talep ettiğimiz Sayıştaya gidip Meclis adına sanki denetim yapıyormuş anlamında değil.

Şimdi biz bu uzmanları çağırıp Komisyonumuzda çalıştırmak da isteyebiliriz.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Halk algısı var, inceleme denetlemenin başlangıcıdır, bunu anlatamazsınız. İnceleme denetlemenin başlangıcıdır. Siz Sayıştayı katarsanız, oraya denetleme... İnceleme denetlemenin başlangıcıdır.

BAŞKAN – Bakın arkadaşlar, bu da çok anlamlı değil.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Meclis adına o yetki vardır, bizde de var, millet adına bizim her zaman denetleme yetkimiz var, bütün kurumları var, OYAK da var, diğer kurumlar da var. Yani bundan niye kaçınıyoruz?

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Benim firmamı denetleyebiliyor musunuz?

BAŞKAN – Böyle karşılıklı lütfen konuşmayalım.

Gürsoy Bey en az konuştu, ona da bir söz verelim, toparlayalım.

GÜR SOY EROL (İstanbul) – Sayın Başkan, ben buradaki tartışmalarda şunu anlayamıyorum: Özel şirket gibi bir algı oluşuyor. Şimdi burada şirketler zaten Sermaye Piyasası

Kurulunda olan şirketler var onlarla ilgili bir şeyi konuşmuyoruz, OYAK'la ilgili konuşuyoruz; bir. İkincisi, Türkiye Büyük Millet Meclisinden kanun gücüyle bir kuvvet almış bir kurumu konuşuyoruz, yani özel bir şirketi, (X) şirketini konuşmuyoruz ki. Dolayısıyla bu noktada Sayıştayın böyle bir inceleme yapmasının ne gibi bir yanlışlığı olacak? Yani buradaki tartıştığımız konu biraz farklı mecrada gibi geliyor bana.

BAŞKAN – Şimdi Sayıştay Kanunu'yla ilgili maddeyi uzmanımız bir Habip Bey okusun da...

KOMİSYON UZMANI – Sayıştay Kanunu'nun 45'inci maddesi: "Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı; araştırma, soruşturma ve ihtisas komisyonlarının kararına istinaden Sayıştaydan, talep edilen konuyla sınırlı olmak kaydıyla denetimine tâbi olup olmadığına bakılmaksızın özelleştirme, teşvik, borç ve kredi uygulamaları dahil olmak üzere, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının hesap ve işlemleri ile aynı usule bağlı olarak, kullanılan kamu kaynak ve imkânlarından yararlanma çerçevesinde, her türlü kurum, kuruluş, fon, işletme, şirket, kooperatif, birlik, vakıf ve dernekler ile benzeri teşekküllerin hesap ve işlemlerinin denetlenmesini talep edebilir. Denetim sonuçları Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulur."

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Sayıştayın kendisi gitsin denetlesin.

KOMİSYON UZMANI – Bizim adımıza yapıyor.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Biz ne talep edeceğiz? Denetleme yetkisi varsa gitsin denetlesin.

KOMİSYON UZMANI – Bizim adımıza denetliyor.

BAŞKAN – Şimdi komisyon netice itibarıyla alt komisyonumuzdan gelen -az önce de ifade ettim- yaklaşık ilk komisyon çalışmaya başladığında bu şikâyetler yirmi sekiz veya yirmi dokuz taneydi, komisyon çalışmalarında diğer konuların en azından karşılıklı tarafların dinlenmesinden sonra bu kadara indirildi ve önümüze geldi.

Tekrar ifade ediyorum: Biz bu incelemeyi kendi Komisyonumuzda yaptırma şansımız da maalesef yok fiziki anlamda. Bunu yaşıyoruz, diğer dosyalarımızla ilgili yaşıyoruz. Çok kısa dönemli çalışmalarımızda bile yer sıkıntısı yaşıyoruz. Bu anlamda da Sayıştay Başkanlığının uhdesinde ama bu uzmanlarla böyle bir inceleme talebimizi ben tekrar oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

İkinci gündeme geçmeden önce arkadaşlar, bu askerî okullardan ayrılmak durumunda kalan öğrencilerle ilgili de bir alt komisyonumuzun çalışması var.

Şimdi burada bir bu ayrılan çocuklara büyük bir tazminat yükümlülüğü var biliyorsunuz, aileler bundan çok muzdarip. Sanıyorum sizi de dolaşıyorlar, gruplara da gidiyorlar. Bir de bu çocuklar çok başarılı çocuklar bunlar. Ayrıldıktan sonra diğer üniversitelere gidemiyorlar, buralara

nakillerini aldırıyorlar, yıl kayıpları oluşuyor. Bununla ilgili bir yasa çalışması yapıyoruz, teklif çalışması yapıyoruz. Bu anlamda muhakkak arkadaşlarımız size de gelecektir, belki siyasi parti gruplarına da gideceklerdir. Bu konuda da sizin desteğinizi talep ediyoruz.

İsmail Bey, aileler ve öğrenci arkadaşlar gelip gidiyor Komisyona, bununla ilgili de 11 maddelik sanıyorum bir tasarı hazır, gerekçelerini arkadaşlarımız çalışıyor, onu da üyelerimize bir dağıtılabilişek...

KOMİSYON UZMANI – Bitirince dağıtım Başkanım.

BAŞKAN – Çünkü bu mağduriyetin giderilmesi bizim çalışmamızın sonunu beklese... Şöyle bir talepleri var: Özellikle yıl kaybı olmaması açısından hani temmuz dönemine kadar Meclis kapanmadan bu yasalasabilirse üniversiteye devam etme anlamında kayıplarının olmayacağı yönünde bizden talepleri var.

MUHARREM VARLI (Adana) – Bu konuyla alakalı bir görüş belirtebilir miyim?

Şimdi bu aileler bana da ulaştılar, sizi de aramıştım bu konuyla alakalı yani önemli bir konu. Burada değişik iddialar da var yani çocukların yıldırılarak okuldan uzaklaştırılma konusu var, ailelerin iddiası bu tabii, biz bilemiyoruz bunu. İncelemeye değer bir konu olduğu kanaatindeyim yani bununla alakalı bir alt komisyon oluşturulur...

BAŞKAN – Devam ediyor, çalışıyor alt komisyonumuz.

MUHARREM VARLI (Adana) – Ve alınacak kararlar noktasında da zannediyorum iyi bir şey çıkacak ortaya. Çünkü aileler çok iddialı bir şekilde bunu ortaya koyuyorlar yani çocukların yıldırılarak atıldığını, hatta değişik ifadeler de söylediler de ben şimdi burada kullanmak istemiyorum onları. Yani işin neticesinin anlaşılması önemli olan, doğrusunun konuşulması lazım. Onun için şu anda bunları söylemek istemiyorum ama iyi incelemek gerektiği kanaatindeyim.

KOMİSYON UZMANI – Biz inceliyoruz Sayın Vekilim, şu an ekranda görebilirsiniz.

BAŞKAN – Alt komisyonumuz çalışıyor yine.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Sayın Başkan, o çalışmaların içinde yine arkadaşlarımızla birlikte olduk. Bu konuda hakikaten pırıl pırıl çocuklar, denecek bir şey yoktur. Fakat harp okulu alay komutanı geldi kendi mahiyetiyle birlikte bilgi verdi: “Bu çocukların dosyaları var, uyurgezer var, bilmem ne var, psikolojik tedavi alanlar var.” bir şeyler söylüyor. Fakat -askerlik herkes yapmıştır- bu ordunun içerisinde herkesi şefkatli ve babacan gibi görmek mümkün değil. Doğuştan yaradılış itibarıyla sadist olan da vardır, takar, bir şey yapar. Fakat bu pırıl pırıl çocuklar, bu çocukların aileleri de hep orta gelirli veya yoksul aileler. Bunlardan bu paranın talep edilmesi çok garip ve akla mantığa sığmıyor.

BAŞKAN – Çok yüksek çünkü bunlar.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Evet.

Şimdi bir de bu çocukların öğrenimlerini devam ettirmek için iki tane, bir bu işin rahmani yanı var, bir de şeytani yanı var. Şeytani yanı: Askerlikten bıkmış, çok da iyi bir okul bulmuş, ona bir yatay geçiş yapıyor gidiyor ve iyi de okullara gitmişler. Hiç böyle sıradan okullara, üniversiteye giden de yoktur. Ne olursa olsun, mesela bir ailenin 2 çocuğu var, 2 çocuğuna bir de tazminat ödemek durumunda kalıyor. O ailenin o tazminatı ödemesi mümkün değil. Bu konuda ona kolaylaştırıcı, ailelere yardımcı olabilecek, bu çocukların geleceğine yardımcı olabilecek ne varsa katkı koymaya hazırız.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz, sağ olun.

Gerçekten kanayan bir yara, çocukların hepsi pırıl pırıl, çok başarılı zaten, elenerek alınan çocuklar. Dönem birincisi olduğu hâlde okuldan ayrılmak zorunda kalan çocuklar var.

Kesinlikle alt komisyonumuz zaten çok titiz bir inceleme yapıyor. Zaten biz de bu mağduriyetlerin bir an önce giderilmesi gerektiğini düşündüğümüz için alt komisyonumuz böyle bir teklifle geldiği için, komisyon çalışmalarımız sona ermeden ilgili komisyonlarla işte Plan Bütçe, Millî Savunma ve Millî Eğitim komisyonu ile da görüşerek: “Acaba böyle bir tasarı yasalaşabilir mi? Hem ailelerin hem de çocukların mağduriyetleri giderilebilir mi?” diye bir bizde görüş, düşünce hasıl oldu ve bu konuda desteklerinizi bekliyoruz. Parti gruplarıyla da zaten hem öğrencileri hem aileleri yönlendirir, bunlar da konuşurlar.

Ben hassasiyetiniz için çok teşekkür ediyorum.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Doğrudur o aileler ve o çocuklar mağdur edilmemeli. Bu konuda katkı koyarız.

BAŞKAN – Evet, çok sağ olun.

KOMİSYON UZMANI – Ama çalışmamız bitince belki ortak imzayla teklif edilirse daha iyi olur.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Olabilir, hay hay.

BAŞKAN – Şöyle yapalım: Öncelikle tasarımı gerekçeleri oluşunca hemen biz başta üyelerimize dağıtırsak onlar zaten hem kendi gruplarına da ulaştırırlar diye düşünüyorum.

Gündemimizin 2’nci maddesinde yer alan yine bir alt komisyon raporumuz var. Hepimizin malumu, daha önce Efe Boz diye bir çocuğumuzu İstanbul’da istenmeyecek bir olay sonunda kaybetmiştik ve bununla ilgili bize gelen 24 bin imzalı dilekçe üzerine başlayan bir komisyonumuzdu. Okulların iç ve dış donanımlarıyla ilgili standartlar oluşturulması ve öğrencilerin güvenliğine yönelik gerekli tedbirlerin alınması talebini içeren dilekçe üzerine hazırlanan alt komisyon raporu.

Sayın Aydınlioğlu, belki bize biraz bu konuda bilgi verirse, ondan sonra oylamamıza geçebiliriz.

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; okulların iç ve dış donanımlarıyla ilgili standartlar oluşturulması ve öğrencilerin güvenliğine yönelik gerekli tedbirlerin alınması talebini 43.276 kişi tarafından imzalanan dilekçe ile alt komisyonumuzda görevlendirilen Afyonkarahisar Milletvekilimiz Halil Ürün ve Adana Milletvekilimiz Muharrem Varlı'dan oluşan alt komisyon marifetiyle tarafımızdan gerekli incelemeler yapılmıştır.

27/10/2011 tarihli alt komisyon toplantısında ilgili kurumlardan ve sivil toplum örgütlerinden temsilciler davet edilmiş ve komisyonumuzda dinlenmiştir. Müştekiiler Kemal Nurdan Boz Millî Eğitim Bakanlığında İnşaat Emlak Grup Başkan Vekili ve Temel Eğitim Genel Müdür Yardımcısı ayrıca Gündem Çocuk Derneğinin temsilcisi, onun dışında Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve Eğitim-Bir Sendikası temsilcileri toplantıya katılmışlardır.

27/12/2011 tarihli toplantıda okulların iç ve dış donanımlarıyla ilgili standartların bağlayıcılığı bulunan düzenleyici bir idari tasarrufa konu edilmediği, Millî Eğitim Bakanlığının standartlara ilişkin Eğitim Yapıları, Mimari Proje Hazırlanması Genel İlkeleri isimli bir çalışmasının bulunduğu ancak çalışmanın yardımcı kaynak niteliğinde kaldığı, okulların iç ve dış donanımlarına ilişkin standartların belirlenmesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görevi itibarıyla paydaş bakanlık olduğu tespit edilmiştir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığıyla yapılan yazışmalardan söz konusu bakanlıkların koordineli çalışmasıyla gerekli mevzuat çalışmalarının yapılabileceği sonucuna varılmıştır.

Bununla ilgili biz ayrıca Millî Eğitim Bakanımızla da yüz yüze bir görüşme yaptık. Şu andaki mevcut okul binalarının zaten tip projelerle yapıldığı, bununla ilgili hakikaten öğrencilerin güvenliğini ön planda tutan çok güzel binalar inşa edildiğini hepimiz de biliyoruz. Ancak sıkıntının Deprem Yönetmeliği'nden önce yapılmış binalarda olduğu, bunların da hepsinin bir anda Deprem Yönetmeliği'ne uygun hâle getirilmesinin bir zaman alacağını bize ifade etti Millî Eğitim Bakanımız. Ayrıca Çevre Şehircilik Bakanlığıyla da şimdi yeni bir çalışma başlatılarak öğrenci güvenliğini daha ön planda tutan projelendirme sonucunda okulların çok özel bir itina ile yapıldığından bahsetti. Hakikaten yeni yapılan derslikler, yeni yapılan okullar öğrenci güvenliğini ön planda tutuyor. Ancak eski okul binalarında sıkıntı olduğunu biliyoruz değerli arkadaşlar.

Bu konuda da bize en son komisyonumuzun aldığı karar Şehircilik Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığının arasında ortak bir protokolle bu konunun bir kanuni düzenleme altına alınacağı şeklindeydi, onu da bilgilerinize arz ediyorum.

BAŞKAN – Başka söz almak isteyen?

Buyurun.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Şimdi arkadaşlar, okullar güzel, doğru, güvenli yapılmakta. Bir şeyi yapmak önemli değil, işletmek çok önemli, yaparsınız, çok güvenli yaparsınız, deprem

yönetmeliğine de uygun yaparsınız ama sorun işletmede. Fen bölümü de işletmeyle alakalı, o da işletmeyle alakalı yani lavabonun düşmesi sonucu diye ben...

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) - Zemin kaygan...

HASAN AKGÖL (Hatay) – Yani sorun işletmede.

Türkiye’de okullarda, okul idarecileriyle bir görüşürseniz işletmedeki sorun okulların maddi imkânsızlıklarından dolayı. Yani okullarda işletmeyle alakalı ödenek yok. Okul aile birliklerinin para toplaması yasak, bunlar için okullara ayrıca Millî Eğitimden bir ödenek ve dolayısıyla her sezon başı veya aralarda okullarda çocukların kullandığı alanların bakımının yapılması aksamakta. Buraya çözüm bulmak lazım. Siz Deprem Yönetmeliği’ne uygun bina yaparsınız hiç problem değil. Çocuğun depremle alakası yok, o binayla alakası yok. Çocuğu ilgilendiren zeminin kaygan oluşu, lavabonun yerinde oluşu, prizin yerinden çıkmaması. İşletmeye konu çocuğun kullanım alanlarının devamlı elden geçirilmesi gerekir, bunun için de bir para gerekir, bunun için de finans gerekir. Bu finansın... Ben bu konuda, çok iyi oldu bu konunun gündeme gelmesinde... Biz bunu tutanaklara geçirebiliriz veya bir öneri olarak sunabilir miyiz? Okul idarelerinin ekonomik olarak desteklenmesi gerekir.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – İşletme ödeneğinin verilmesi...

HASAN AKGÖL (Hatay) – İşletme ödeneğinin verilmesi gerekir diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Varlı.

MUHARREM VARLI (Adana) – Tabii o aileyi dinledik beraber, çok üzücü bir olay, Allah kimsenin başına vermesin, Allah yardımcıları olsun, Allah sabır versin ama tabii şimdi okul idaresi birdenbire bu okul öncesi eğitime geçilince, işte normal ilköğretim sınıfı veya ortaokul seviyesindeki çocukların okuduğu sınıf ve tuvaletler birden bire anasınıfına, okul öncesi eğitimin sınıflarına çevrildi. Tabii burada aksaklıkların olması... Olmasa çok iyi ama olmaması da kaçınılmaz, oluyor işte bu tip şeyler. Yani yazık işte o çocuk lavabo düşüyor, parçalanıyor, boğazını kesiyor, kan kaybından vefat ediyor, hayatını kaybediyor. Allah yardım etsin.

Bir de işte bu basamakların büyüklüğünden çok şikâyet var. Efendim büyük yaştaki bir çocukla küçük yaştaki bir çocuğun aynı tuvaleti kullanması, bunlar çok büyük sıkıntılar. Bunların giderilmesi için yapılması gereken düzenlemeler neyse bu konuda alacağımız ortak karara biz de elimizden gelen katkıyı sunarız. Yani...

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – On dört sayfalık da bir raporumuz var, bunu okumadım ben, çok uzun bir...

MUHARREM VARLI (Adana) – Yani o konuda alınması gereken tedbirler Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yönetmelik açısından ne gerekiyorsa bizim de koyacağımız ne katkı varsa biz de o katkıyı koyarız yani bu kanayan bir yara. Allah yardım etsin, ailelerin canı yanmasın.

BAŞKAN – “Gereği düşünüldü” kısmını okutuyorum:

Okulların iç ve dış donanımları ile ilgili standartlar oluşturulması ve öğrencilerin güvenliğine yönelik gerekli tedbirlerin alınması talebini içeren ve 43.276 kişi tarafından imzalanan dilekçe hakkında yukarıdaki tespit ve değerlendirmeler çerçevesinde;

Çevre ve Şehircilik Bakanlığından;

İlgili bakanlık ve kurumlarla işbirliği ve koordinasyon sağlanarak okullardaki fizikî donanım ilişkin ilke ve standartların güvenliği temin edecek şekilde tespit edilerek sorunun çözümüne yönelik kapsamlı bir düzenleyici idarî işlemin tesis edilmesinin istenmesine,

Standartların uygulanması kapsamında etkin denetimlerin artırılmasının ve caydırıcı yaptırımların uygulanmasının istenmesine,

Millî Eğitim Bakanlığından;

Bakanlığa bağlı bütün özel ve devlet okullarında Bakanlıkça tespit edilmiş bulunan fizikî donanım standartlarının karşılanıp karşılanmadığının ve öğrencilerin güvenliğini tehdit eden olumsuzlukların bulunup bulunmadığının okul idarecileri tarafından denetlenerek denetim neticeleri hakkında Bakanlığın bilgilendirilmesine ilişkin bir genelgenin yayınlanmasının istenmesine 3071 sayılı Kanun ve TBMM İç Tüzük’ünün ilgili maddeleri gereğince itiraz yolu açık olmak üzere karar verildi.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Bu maddeyi de ekleyebiliriz.

BAŞKAN – Bunu ekleyeceğiz, redaksiyon yetkisi alacağız şimdi.

KOMİSYON UZMANI – İşletme ödeneği kısmını diyorsunuz değil mi?

HASAN AKGÖL (Hatay) – O kesinlikle çok önemli, bütün problem oradan kaynaklanıyor.

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Söz alabilir miyim bu konuda?

BAŞKAN – Tabii.

ALİ AYDINLIOĞLU (Balıkesir) – Aslında liselerde ödenek var doğrudan okul müdürlerinin talebi üzerine Bakanlığın gönderdiği ödenekler her sene var. Sadece ilköğretim okullarında ödenek yok.

BAŞKAN – İlköğretimde de özel idarenin bütçesinde yanlış hatırlamıyorsam.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Bütün okul idareleri arasında bu konuda sıkıntılar var.

BAŞKAN – Liseye Bakanlık ödenek gönderiyor, ilköğretim okullarının yapımı da özel idareye yetki ve görev verildiği için onların eksikliklerini de özel idareden bütçelendirilmesi gerekiyor.

SEVDE BAYAZIT KAÇAR (Kahramanmaraş) – İnisiyatife bırakılmaması gerekiyor.

BAŞKAN – Kesinlikle öyle.

Bir de şu yaşıyor: Mesela özel bir insan kendi evinde, işyerinde en ufak bir çıkıntı veya ek bir şey yapsa bunun projelendirilmesi için hemen kamu bütün yaptırımlarını uyguluyor. Ama bir okulda çocuklarımızın evden belki daha fazla vakit geçirdiği mekânlardaki yapılan değişiklikleri okul müdürü kendi inisiyatifiyle herhangi bir kalfaya vererek bunu yaptırabiliyor. Hani yapılanlar gerçekten ne mevzuata uygun ne de işte çocukların orada daha sağlıklı bir zaman geçirebilmesine uygun, teknik şartnameye uygun şeyler değil. Belki başlangıçta iyi niyetli gibi başlayıp tabii özellikle Efe Boz olayında olduğu gibi bütün toplumu derinden yaralayan sonuçlara bizi götürebiliyor.

Ben redaksiyon yetkisi de alarak özellikle bu konuşmaların da raporumuza derc edilmesi için redaksiyon yetkisiyle beraber raporumuzu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum, oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Tabii şunu da ifade etmemiz lazım ki Efe Boz ailesi gerçekten de çok büyük üzüntülerine rağmen bunun toplumumuzda kanayan bir yara olduğunu da hissederek sosyal sorumluluk gereği bu çalışmalara başlamamıza sebep oldular, çok büyük bir kamuoyu duyarlılığı oluşturdular. Sağ olun sizlerin de duyarlılığınızla, Medisimiz de, Komisyonumuz da bu duyarlılığa sessiz kalmadı ve gerçekten de güzel bir rapor hazırlandı. Şimdi biz bu raporun hep beraber takipçisi olacağız ve bir daha böyle olayların yaşanmaması için biz de üzerimize düşeni yapmış olacağız.

Çok teşekkür ediyorum.

İkinci alt komisyon raporumuz ise yine az önce arkadaşlarımızın da ifade ettiği gibi başkasına ait kaçak kullanım bedelinin tüketiciden haksız olarak alındığı, talebi olmamasına karşın elektrik sayaçlarının değiştirildiği ve maliyetinin haksız olarak tüketiciye yüklendiği iddiasını içeren dilekçelerdir.

Yine bu rapor üzerin de alt komisyon Başkanımız Sayın Halil Ürün'ün muhakkak bize söyleyecekleri vardır.

Buyurun.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan, değerli üyeler; genel kurulunuzun komisyonumuza verdiği görev gereğince komisyonumuz birden fazla toplantı yapmak suretiyle bu konuda çok ciddi bir çalışma yürüttü. Taslağımız hazır –zannediyorum- bütün üyelere pazartesisinden sunuldu, inceleme imkânınız olabildi mi bilemiyorum. Belli bir noktaya getirdik, öncelikle ben komisyonda bize yardımcı olan bütün arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Özellikle Sevede Hanım hiçbir toplantımızı kaçırmadı, Hasan Bey ciddi katkıda bulundu bir tanesinde. Değerli bürokratlar da geldiler bilgilendirdiler.

Enerji konusunda düzenlemeye yetkili kurum EPDK yetkilileri de fevkalade ilgi gösterdiler. Yine resmî kurumlar olarak TEDAŞ'tan ve diğer ilgili kurumlardan bilgi aldık yazılı ve bizzat davet ettik, ettiklerimiz de teşrif ettiler komisyonumuza. Daha da öteye gittik, özel şirketleri de davet ettik. Mesela, Ankara'nın elektrik işlerini yapan ENERJİ-SA'nın yetkililerini davet ettik, hukuk müşavirleri geldi, ilgili müdürleri geldiler. Özellikle çok şikâyet edilen konularda bu kaçak elektrik konusu çok tartışılıyor kamuoyunda. Bu konuda iki önemli durum var onun altını özellikle çizmek istiyoruz, raporumuzda da belirttik bunu. Birincisi, bir kısım enerji var ki kaybı doğası gereği tüketiciler tarafından ödenmesi lazım. Bu, teknik bir kayıp. Enerjinin üretildiği noktadan tüketicinin sayacına gelen geçen süreçte belli bir enerji kaybı oluyor, bundan kaçınım yok. Şimdi bir de var ki enerji gerçekten haksız yere çalınıyor veya görevlilerin ihmalleri nedeniyle büyük kayıplar oluyor veya başka sebeplerle gidiyor. Bütün bunları bütün tüketicileri kayıp kaçak oranı diye EPDK dağıtıyor. Şimdi bunların oranları falan da var raporda. Yaklaşık şu anda gösterdiği hedeflerden EPDK'nın yarısı ve yarısından biraz fazlası teknik kayıp, bu zaten olacak bir kayıp, bunu önlemek mümkün değil ama bir kısım kayıplar da var ki teknoloji yenileştirilerek azaltılabilir, onları da belirttik. Bir kısmında kaçaklar var hırsızlık diyeceğimiz olaylar var. O konuda da zaten yasal düzenlemeler yapılmış, Türk Ceza Kanunu'nda bu suç fakat yakalamak çok zor oluyor takipten dolayı. Yakalananlara verilen cezalar da var, orada da bir kısım değişiklikler olacak.

Sonuç itibarıyla bu hedefler belirli, EPDK'nın gösterdiği hedefi yakalayan dağıtım şirketleri eğer onun altına inerse kâr hanelerine yazıyor, eğer üzerine çıkarsa zarar hanelerine yazıyor. Yani burada gerçekten Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu şöyle bir denge gütmüş: Bunu zaman içerisinde makul seviyelere çekebilmek için ödül, teşvik vermiş ya da ceza vermiş, bunu özellikle raporumuzda tespit ettik. Bunun da sıkı bir şekilde takip edilmesi lazım kayıp kaçak oranının düşmesi için, özel şirketler yapacak, ödül ceza sistemiyle devam ediyorlar. Eğer bir dağıtım şirketi kaçakları yakalamazsa, azaltmazsa kendi kârından zarar edecek, yakalarsa da kendisi kâr edecek.

Kaçak konusu bu. Raporda zaten var teferruatlı olarak. Hatırladığım kadarıyla hemen başlıkları söylüyorum, bayağı da vakit geçti.

Sayaçlar konusunda yasal hüküm çok net. Tüketici mülkiyetinde olan sayaçların bilgisi olmadan değiştirilmesi söz konusu olmaması lazım. Ancak komisyonumuza ulaşan dilekçelerde bu durumlar var. TEDAŞ'a ya da özel şirket yetkililerinde sorduğumuzda komisyon toplantılarımızda "Hayır böyle bir şey yok, biz değiştirmiyoruz, varsa öyle bir şey ilgilenelim." dediler ama şikâyet dilekçelerinde var somut olarak. Orada yapılacak hiçbir şey yok.

Yasal olarak mülkiyeti tüketiciye ait sayaçların rızası dahilinde gerekçe gösterilerek değiştirilmesi lazım ya da eğer bu sayaç arızalı ise tüketicinin kendisinin değiştirmesi gerekiyor. Bu konuda birazcık karmaşıklık var. Efendim bu sayacın ölçümünden şüphe eden taraf bunun, sayacın

tamir giderini ya da değiştirme giderini ödesin de öbür taraf ödemesin falan gibi ufak tefek tartışmalar var. Bunlar ikincil ya da üçüncül mevzuatlardan kaynaklanıyor. Bunları kökünden çözebilecek bir öneri olarak da tabii komisyonumuz kabul ederse bu rapora girecek. Sayaç mülkiyetlerinin kişilerden, tüketicilerden direkt olarak dağıtım şirketlerine verilmesi gibi bir alternatif var. Eğer böyle bir şey olursa sayaçla ilgili tartışma bitecek, sayaçların hem kalibrasyon ve ayar yükümlülüğünden hem de arızası durumunda değiştirilmesi yükümlülüğünden dağıtım şirketlerini sorumlu tutabileceğiz, eğer öyle bir şey olursa bunun için yasal düzenleme gerekiyor, raporumuzda onu da belirttik.

Onun dışında sonuç itibarıyla birkaç madde buraya yazdık. İrticalen açıklamış olduğum konulardan birincisi: Teknik kaybın ve kaçak elektrik kullanımının en aza indirilmesine yönelik bakım, yatırım ve takip çalışmalarının dağıtım şirketleri tarafından ne kadar etkin şekilde yürütölmekte olduğunun denetlenmesinin. Yani brada mevzuat eksikliği yok, denetim eksikliği var, onu tespit ediyoruz burada.

“Elektrik piyasasında perakende satış sözleşmelerinde yer alan haksız şartların ve tüketicinin hak ve menfaatlerine aykırı sözleşme hükümlerinin kaldırılmasının ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde yer alan Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğü ile tüketici temsilcilerinin de görüşleri alınarak tip sözleşmenin gözden geçirilmesinin.” diyoruz.

Bu tip sözleşmede de çok aykırı bir şey yok. Ben bir tane aldım inceledim bu tip sözleşmeden, kendi abone aldığım şirketten ENERJİ-SA’dan ama buraya böyle bir cümleyi yazdık ki Türkiye genelinde dağıtım şirketleri farklılık gösteriyor. Tüketici Genel Müdürlüğü ile ortaklaşa bir çalışmayla tip bir sözleşme oluşsun, Türkiye’nin her yerinde elektrik tüketicilerinin hakları korunsun amacını gözetiyoruz bu maddeyle.

Piyasaya yönelik düzenlemelerin hazırlık aşamasında en az dağıtım şirketlerinin bilgi ve görüşlerinin alındığı ölçüde tüketicilerin, tüketici temsilcilerinin, Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğünün ve ilgili diğer kurumların bilgi, şikâyet ve görüşlerinin dikkate alınmasının.

Dağıtım şirketlerinin bilhassa elektrik sayaçlarının kontrol edilmesi ve değiştirilmesi işlemleri esnasında mevzuata uygun hareket edip etmediğinin denetiminin titizlikle yapılmasının ve caydırıcı önlem ve yaptırımların uygulanmasının.

Elektrik sayaçlarının arızalı olduğundan şüphelenilmesi durumunda yapılacak işlemlerde sökme takma bedelinin sayacın kontrolünü talep eden taraf tarafından ödenmesine yönelik Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinde gerekli değişikliklerin yapılmasının.

Burada şu anda -işte ikincil mevzuat dediğim biraz önce başlangıçta- bunun değişmesi gerekiyor, onu rapora tespit olarak yazdık.

Nispi olarak alınmakta olan kayıp/kaçak elektrik kullanım bedelinin, sayaç okuma bedeli gibi maktu olarak alınmasına yönelik düzenlemelerin yapılmasının.

Kim ne kadar çok tüketirse o kadar çok kayıp kaçak bedeli ödüyor çünkü yüzde olarak alınıyor. Biz bu komisyon çalışmalarına başlamadan önce Sayın Başkanım sayaç okuma ücreti de nispiydi. Ne kadar çok elektrik tüketiyorsanız o kadar çok sayaç okuma ücreti veriyordunuz. İşte biz bunları konuşmaya başladığımızda EPDK yetkilileri geldiler gittiler epeyce de çalışıyoruz, sonuçta EPDK bir karar aldı dedi ki: “Sayaç okuma hizmetlerini maktu yapıyoruz.” buradaki konuşmalardan sonra. Yani komisyonumuzun çalışmasıyla birlikte, genel kurulun bize verdiği yetkiyle bu çalışmayla birlikte sayaç okumayı nispiden maktuya döndürttük.

Şimdi bu maddede söylediğimiz de kayıp kaçığın nispi olarak alınması yönünde bir teklif. tabii siz uygun görürseniz, bu maddeyi arzu ederseniz değiştirilebilir de, özellikle beyefendi çok iyi biliyor bu konuyu.

Başka bir maddemiz: Günümüz koşulları ve ne kadar ihtiyaç duyduğumuz göz önüne alınarak, elektrik faturaları üzerinden alınmakta olan TRT payının oranının veya matrahının azaltılmasına yönelik gerekli düzenlemelerin yapılmasının. Bu konuda çok itiraz var, TRT payı konusunda. Malum, biliyorsunuz, ilk zamanlar TRT’ye böyle bir pay ayrılmış ama şimdi çok geliyor ve tüketiciler bu konuya da itiraz ediyorlar. Türkiye’de bir sürü televizyon var, bir de devletin televizyonu var, niye biz onun parasını elektrik faturalarının içinde ödüyoruz ya da ödüyorsak, madem ödüyorsak niye bu kadar çok ödüyoruz diye.

Araştırmalar sonucunda ortaya çıktı ki bir yılda kaç para alıyordu? 550 milyon TL TRT’ye elektrik üzerinden para gidiyor bir yılda. Bu tabii TRT açısından bazıları haksız rekabet gibi görebilir ama kamu haberciliği açısından TRT’nin yaptığı şeyler de var, hükûmet politikaları, devlet politikaları açısından, yaptığı çalışmalar açısından. Bu da takdirlerimize kalmış.

Biz, bu TRT payının ya tamamen kaldırılmasını ya da azaltılmasını öneriyoruz.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Bu çok anlamlı bir şey değil, yüzlerce, binlerce televizyonun olduğu, rekabetin olduğu bir ortamda çok anlamlı bir şey değil yani çok anlam ifade etmiyor.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Dilekçe Komisyonuna sonucunu... Bizim çalışmamız bunu öneriyor, siz kaldırılınsı dersiniz, Sayın Başkanım...

MUHARREM VARLI (Adana) – Halil Bey, bir şey sorabilir miyim?

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) - Buyurun.

MUHARREM VARLI (Adana) – Yani o teknik kaçak, doğru, yani bir yerden bir başka yere giderken bir elektrik kaybı oluyor. Buna katılıyorum yani bunu da şirketin belki vatandaştan alması da

normaldir yani buna çok fazla bir itirazım olmaz ama öbür türlü kaçak elektrik ile ilgili ne diyoruz biz burada? Onu tam algılayamadım ben.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Kayıp kaçak...

MUHARREM VARLI (Adana) – Hayır, teknik kaçağa tamam, öbür türlü kaçak elektrik kullanımına ne diyoruz?

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Tamam. Taslak metnimizi bir arz edeyim, ondan sonra sorularınıza cevap vereyim. Bitmek üzere, hemen bitiyor. 1'inci maddede söyledim aslında onu yani teknik kaçakla hırsızlık kaçakçılığı zaten içinde, ikisi birbirine girmiş vaziyette. Ona biraz sonra cevap vereceğim, şunu bitirivereyim.

TRT konusunda oranın tamamen kaldırılmasını, TRT'ye pay verilmemesini isterse Komisyon, onu yazabiliriz oraya cevap olarak. Onun dışında "İkincil mevzuatta öngörülen Kuruma başvuru yapabilmek için öncelikle dağıtım şirketine başvurulmuş ve netice alınamamış olunması şartının gözden geçirilerek bir takım gerekli veya zorunlu hâllerde tüketicilerin doğrudan Kuruma başvurabilmelerinin yolunun açılmasının," demişiz ki bu biraz yuvarlak bir ifade. Vatandaş, enerjiyle ilgili şeyleri şirkete, dağıtım şirketine başvurmadan direkt EPDK'ya başvuruyor. EPDK da mevzuatı gereğince "Sen dağıtım şirketine başvurup neticelendirmemişsin, o hâlde bana başvuramazsın." diyor, gönderiyor. Bunu biraz yumuşatın diyoruz yani mevzuatta böyle bir imkân verin diyoruz ama çok da mantıklı değil. Binlerce eğer tüketici doğrudan Enerji Piyasası Düzenleme Kuruluna başvurursa ortalık tıkanır kalır yani şirketlere başvurmaları lazım. Kamudayken sıkıntı yoktu. Şu anda özel şirketler belki biraz daha da iyi yapıyorlar ancak çok da farkında değiliz gibi geliyor yani. Çalışmalarımız sonucunda bunu gördük.

Bir madde daha ekledik: "Elektrik Piyasası Kanunu'nda öngörülen idari denetim gerekliliklerinin EPDK tarafından tam olarak yerine getirilmesinin," Yani bu da sonuç itibarıyla sade suya tirit bir cümle yani. EPDK'ya diyoruz ki denetim görevini yap, hepsi bu.

Şimdi, 1'inci maddeyi geri alalım Nezihe Hanım. Tam Sayın Varlı'nın sorusuna cevap.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Halil Bey, burada ben de ekleyeyim, beraber cevap verirsiniz iyi olur.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Hayhay, buyurun.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Kayıp ile kaçağın ayrılması benim önerim. Zaten sonuçta bir üretim yapıyorsa yani bir yerde, bu işte rüzgâr olur, hidroelektrik olur veya güneş olur, fark etmez. Bir trafo merkezine gidiyor toplanıyor, trafo merkezinden dağıtıma gidiyor. Kayıp oranı ondan sonra başlıyor. Normalde tabii trafoda toplanıyor sonuçta, bir trafo merkezinde toplanıyor. Oradan oraya gelen tüketiciyi ilgilendirmez çünkü neden ilgilendirmiyor? Trafoya geldiğinde üretici olan şirket kimse...

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Onu zaten tüketiciye yüklemiyoruz, o TEİAŞ’tan alıyor.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Devamını getireceğim. Tamam, TEİŞ tarafından. Onan sonra bir dağıtım şirketi oradan teslim alıyor enerjiyi. Oradaki oran bellidir zaten normalde. Onun da ücrete dâhil edilmesi, kayıp oranı diye bir şeyin koyulmaması, ücrete dâhil edilmesi. İki yöntem olabilir. Bir, onu kayıp ve kaçak olarak ayırıp kaybı burada belirleyip bunu tüketiciye yansıtabilirsiniz. Doğal olarak söylüyorum.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Kaçak dediğin ne? Çalıntı elektriği diyorsun, değil mi?

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Evet, kaçağı ayırmak açısından söylüyorum, kayıp farklı bir şey çünkü...

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – ...ve olması gereken bir şey.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Kayıp, doğal olarak yani iletim hatlarından kaynaklanıyor ama onu da trafo merkezi ile üretim merkezi arasındakini çıkartmak kaydıyla diyorum. Benim de sekiz tane güneş enerjisi santrali şeyim varım.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Kesinlikle doğru söylüyorsunuz.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – İki tane rüzgâr şeyim var. Bunları ayırt etmek lazım ama kaçak oranı Batı ile Doğu arasında dünya kadar fark var.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Esas sorun oradan.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Bunu ayırt edelim. Benim önerim, ikisinin ayırt edilmesi, ayrılması bir kere kafadan yani.

MUHARREM VARLI (Adana) – Bence de, katılıyorum.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Siz de mi aynı şeyi söylüyorsunuz?

MUHARREM VARLI (Adana) – Yani aynı şeyi söylüyorum.

Şimdi, İzmir’deki kaçak -kaçak diyorum, kayıp demiyorum- Gaziantep’teki kaçak, Trabzon’daki kaçak, Kahramanmaraş’taki kaçak –örnek veriyorum- yani il il böyle bir şeye gittiğiniz zaman birinde sıfıra yakın, birinde yüzde 50’lerin üzerine çıkan bir rakam ortaya çıkıyor.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Şimdi, Muharrem Bey, bunların da çok doğru olmadığını gördük araştırmalarımız sırasında. Doğu’da elektrik ödenmiyor falan filan. Bunlar da çok doğru değilmiş arkadaşlar.

MUHARREM VARLI (Adana) – Hayır, hayır, ben, öyle bir karşılaştırma yapmıyorum.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Yo, bir şeye geleceğim.

Şimdi, Beyefendi ile sizin dediğiniz konuyu şöyle anlamış mıyım ben? Elektrik geldi, şehrin girişinde dağıtım şirketine verildi, burada ölçüldü.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Trafo merkezinden veriliyor.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – İşte trafo merkezinden ölçüldü.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Şehir dışında zaten o.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Şehir dışında...

Yani dağıtım şirketine girdiği andaki miktardan sonra teknik kaybı ayıralım ama hırsızlığı yakalayalım.

Şimdi, arkadaşlar, şu mümkün değil: Buradan 100 birim enerji geçti, şehre dağıtıldı. Bunun 90'ı faturalandırıldı, 10'u faturalandırılmadı. Bunun 5'i teknik kayıp, 5'i hırsızlık diyemiyoruz. Yakalayamadığımız sürece hırsızlık olup olmadığını da bilmiyoruz.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Bakın ama ben dedim ki iletim hatlarındaki şey belli, teknik...

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – İletim hatlarını yükleyemiyorlar zaten.

BAŞKAN – Hasan Bey bu konuda...

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – İletim hatlarındaki kayıp yüklenmiyor zaten.

BAŞKAN – Kurumun içinden geldiği için...

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – O çok iyi biliyor bu konuyu canım.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Şimdi, arkadaşlar, birincisi şunu söyleyeyim: Bu 1'inci maddedeki kayıp kaçak oranının faturalara eklenmesine tamamen karşıyım. Bir teknik kayıp var, bu konuda hemfikiriz. Bunun teknik hesabı da belli. Bunun hesaplanması, hesaplanamaması diye de bir şey yok. Yüzde 3,5 trafonun kaybıdır, yüzde 1,5 hattır, yüzde 5 teknik kayıp. Dünya standartlarında bu belirlenmiştir.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Bunun fiyata eklenmesi...

HASAN AKGÖL (Hatay) – Yüzde 5, bu yüzde 5. Bunun artısı kurumun beceriksizliğidir. Eğer sen muhtelif yerlere trafo koymamışsan, hattını kalın çekmemişsen, ağaçların arasından geçirmişsen vesaire vesaire...

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Nereden?

HASAN AKGÖL (Hatay) – Ağaçların arasından...

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Yani kuş konduğu zaman enerji kaybı oluyor mu?

HASAN AKGÖL (Hatay) – Yo, kuş değil, ağaçlara değinde, ıslak bir zeminde ağaçlara...

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Veya kablo yere...

HASAN AKGÖL (Hatay) – Veya kablo yere değiyorsa...

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Dikkat etmediyse...

HASAN AKGÖL (Hatay) – Bu dikkat... Bu işletmenin problemidir, bu kurumu ilgilendirmez, daha doğrusu tüketiciyi ilgilendirmez. Burada bir teknik kayıp vardır, yüzde 3,5'u trafodan kaynaklanandır, yönetmelikte de bu açıkça belirlenmiştir.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Yüzde 7 diyor bize şey...

HASAN AKGÖL (Hatay) – İşte yüzde 3,5 trafo kaybı, hat kaybı, kesitten dolayı kaybı, mesafe kaybı eklendiğinde yüzde 7.

Anlatabildim mi? Bu teknik olarak tespit edilmiş bir kayıptır. Ha, burada yüzde 7 de önceki yıllarda olduğu gibi maliyet hesabına katılır ama bunun haricindeki, demin Sayın Başkanın söylediği gibi, işte yüzde 15 kayıp oranlarıyla da bu şuradan farklı, buradan farklı...

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Bölge bölge farklı.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Bölge bölge farklı. Çok kontrol ederse müteahhidin, şirketin lehine...

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Teşvik ceza...

HASAN AKGÖL (Hatay) – Bunun bir alternatifi yoktur. Ben bir ticaret yapıyorum, ben bir şirket alıyorum. Şirketi alırken o bölgenin kaçak-kayıp oranını da biliyorum, kaç eleman sayısı olduğunu da biliyorum, ne bileyim, şebekenin durumunu da biliyorum. Ben, bu şirketi bu şartlarda alıyorum -anlatabildim mi- dolayısıyla o ihaleyi. Yüzde 7, yüzde 8'lik ekstra gelen kaçak-kayıp oranını vatandaş karşılamak zorunda değil. O zaman esas görevi ne olacak? Ben, bu şirketi aldım, ben bu ihaleyi aldım. Benim görevim başlıca, malıma sahip çıkmak değil mi? Bir market aldığınızı düşünün –işte çok kısa bir örnek- marketin siz kapısını açık bıraktınız gittiniz, geldi, iki çocuk oradan kola aldı. E, ben, bu kayıp iki tane kolanın parasını diğer müşteriye mi yükleyeyim?

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Şu anda yapılan o.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Ben o kapıyı tutmak zorundayım, ben o kapıyı tutmak zorundayım, benim işim bu. Eleman sayısını mı artırabilirsiniz, ne yaparsınız, sayacı mı değiştirirsiniz?

Bakın, bir yatırım maliyeti vardır. Şirket, alan şirket, bu yatırım maliyetini göz önünde, işletme maliyetini göz önüne alarak bunu yapacak ve çalıntıdan dolayı çıkan kaybın vatandaşa yüklenmesi kesinlikle, kesinlikle hukuksal olarak mümkün değildir. Bak, eski TEDAŞ'çı olarak diyorum, hukuksal olarak mümkün değil.

Ben, bugün üç saat çalıştım, beş tane kaçak tuttum, bu vatandaş 3 lira etkileyecek, yarın on saat çalışacağım, on tane kaçak tutacağım, daha çok etkileyecek. Var mı böyle bir mantık? Vatandaş benim çalışma kapasiteme göre mi fatura ödeyecek? Vatandaş, benim işe alım şeyime göre mi fatura ödeyecek? O yüzden, teknik kayıp yüzde 7 civarındır, doğrudur. Bu değişir, kimi yerde yüzde 6 ama ortalaması yüzde 7'dir. Bunun haricindeki paranın alınması yanlış.

İkinci bir konu, sayaç değiştirme konusu. Evet, sayaçlar, EPDK'nın, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının öngördüğü gibi, on yılda ya değişecek ya ayardan geçecek. Kanundur bu.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Bu kalibrasyon işi.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Bu kalibrasyon işi ama değişme niye yapılıyor? İşte sayacın ayardan geçme maliyeti, söküp takma maliyeti daha yüksek olduğu için yeni sayaç takma imkânını

veriyor, takılması gerekir. Ha, vatandaş bilgilendiriliyor o konuda. Kimse “Bilgilendirilmiyor” demesin, matbu evraklarla bilgilendiriliyor. “ İsterseniz bizim taktığımız sayacı kullanırsınız, isterseniz yerine siz sayaç getirebilirsiniz.” diye bilgilendiriliyor ve iki yıl garanti şartları, normal satış şartlarında veriliyor. O olacak ama burada bir şey daha var, sayaç okuma. Sayaç okumanın alınmaması gerekir, ister yüzdeye vurun ister münferit olarak tek tek para alınmaması gerekir. Bu benim işim, benim satacağım malın değerinin tespitini niye vatandaş ödesin ki arkadaşlar? Onun alınmaması... Çünkü ihale şartnamelerinde bunlar belli zaten. Siz bir yer alırken, bir iş yaparken maliyetlerin içinde bu yok mu?

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Hasan Bey, o toplantıda siz de vardınız.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Aynı şeyi söyledim ben.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Bu sorunuzu EPDK yetkililerine sordunuz. Aldığınız cevabı da biliyorsunuz.

HASAN AKGÖL (Hatay) – EPDK elindeki belgeye göre konuşuyor. EPDK ne dedi orada bize? Net bir cevap vermedi EPDK. Pardon, EPDK yoktu onda, iki şirket vardı.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Sizin katıldığınızda iki şirket...

HASAN AKGÖL (Hatay) – Tabii tabii, iki şirket vardı.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Ben arz edeyim EPDK teknik görevli arkadaşların söylediklerini. Dedikleri şu: “Şartnamelerde bunlar var.”

HASAN AKGÖL (Hatay) – Şartnameyi hazırlayan kim?

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) - Tabii ki EPDK hazırlıyor.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Bu kadar basit.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) - Ancak şunu söylüyor: “Şu anda kamunun yapmış olduğu dağıtım hizmetini biz şimdi özel şirketlere yaptırıyoruz bir şekilde. Dolayısıyla Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun görevi, sağlıklı bir şekilde, kaliteli bir enerjiyi tüketicilere ya da piyasaya arzını sağlamak. Bunun, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu, sadece dağıtım bölümüne bakmıyor arkadaşlar, iletim bölümüne de bakıyor, üretim bölümüne de bakıyor, kısaca, Türkiye’deki enerji piyasasını düzenliyor. Biz, burada sadece tüketiciler bölümünü konuşuyoruz.

Şu anda, EPDK’nın söylediğine göre bize, biliyorsunuz, Türkiye’nin enerji arzı yetersiz. Enerji piyasasına da girildi artık, bir borsa kuruldu. Geçenlerde bir haber, takip ettiniz mi bilmiyorum, 1 kilovatsaat elektrik 2 liraya çıktı borsada.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Şu anda dağıtım şirketleri de tekrar enerji şirketlerini kapatmaya başladılar.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – İşte, şimdi, bir şeyde dengeyi gözetmek zorundayız. Biz dağıtım işini bazı bölgelerde verdik, bazı bölgeler de veremediler. Bakın, İstanbul kaç oldu iptal oldu, başka yerler iptal oldu.

Şimdi, ben, yetkilinin verdiği cevabı sizlerle paylaşıyorum. Bu, komisyon raporumuzda var değil mi? Yani çalışmaları anlatırken var. Diyor ki: “Bizim görevimiz, bu işi götürmek, enerjiyi vatandaşın ayağına kadar götürmek ve bunu da sürekli ve sürdürülebilir kılmak. Sürekli ve sürdürülebilir kılmamız için biz bu paraları ödemek durumundayız. Bunları da en makul hâle getiriyoruz serbest piyasa şartları arasında, bunu buraya getiriyoruz yani bu şekilde düzenledik.” Sayaç okuma ücretlerinin nispi olmasının doğru olmadığını yani şimdi, diyelim ki bir abone var, 100 liralık enerji tüketiyor; bir abone de var, 10 liralık enerji tüketiyor. 10 liralık enerji tüketen aboneye de gelip bakıyorsunuz, 100 liralık enerji tüketen aboneye de gelip bir kere bakıyorsunuz. Birinden 1 lira alıyorsunuz, birinden 10 lira alıyorsunuz. “Bu doğru değil.” dendi, bunu düzelttiler, “Doğru, bunu maktu hâle getirelim.” dediler. Normal ev tüketicilerine bir ücret koydular, bir de organize olan yani organize sanayi bölgesi değil de sanayi tipi tüketicilere de ayrı bir ücret koydular. Kurulun açıklamaları bunlardan ibaret.

Enerji politikaları açısından bu konu çok hassas. Bazı bölgelerde dağıtımı gerçekleştiremediler bile, dağıtımı özelleştiremediler bile özel şirketlere. “Düzenliyoruz, takip ediyoruz.” diyorlar. Biz de zaten oraya yuvarlak cümle yazdık.

Çok özür dilerim, sizin sözünüzü kestim paylaşayım diye. Üstat, bir şehre enerji girdikten sonra bunun teknik kayıp dediği doğru, bir öngörü olarak girdide kestirebilirsiniz. Ne kadar hırsızlık olduğunu kestiremiyorsunuz, dolayısıyla ayıramıyorsunuz. Bu marketteki kapı bekleme gibi de değil yani tam uymuyor. Denilen doğru, örnek biraz uyuyor ama enerjiye uymuyor. Enerji o kadar çok yerden gidebiliyor ki işte biraz önce söyledik, sizin kablonuza ıslak, yağmurlu bir havada ağaç değişiyor, sizin enerjiniz kayboluyor veya işte bir kablonuz rüzgârdan, aşırı rüzgardan kopuyor -şehir gelmiş, şehrin içinde oluyor bu- yere değişiyor, enerji gidiyor. Bu gidiyor yani enerji. Bunun parasını mecburen o şehirdeki insanlara yüklüyorlar yani.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Müsaade eder misiniz.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Ağabeyim diyor ki “Teli iyi bekleseydin kardeşim, niye beklemedin? diyor.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Yok, öyle değil.

Müsaade eder misiniz.

Bakın, şimdi, şu var: Bir, şirketler niye özelleştirilemiyor? Bu Hükûmetin aldığı yanlış kararlardan özelleşemiyor. Niye özelleşemiyor? Siz eğer serbest tüketici dediğimiz borsayı oluştursanız ve borsadan enerji satışı gerçekleştirerseniz, şirket içerisindeki tüketicilerin çoğu başka

şirketlere dağılırsa yani düşünün, Ankara ilini düşün, ben burayı alan bir şirketim, Ankara'ya giden enerjinin yüzde 40'ını satabiliyorum ben, yüzde 60'ı nerede? Borsadan bilmem A şirketinde, B şirketinde, C şirketinde. Doğru mu? Ben, Ankara ilini almama rağmen, Ankara iline giren enerjinin ancak yüzde 40'ını, yüzde 30'unu faturalandırma hakkına sahibim. Niye? Diğer şirketler serbest tüketicidir, Enerjisan gibi, ne bileyim, başka diğer şirketler gibi, onlar hiç elini bir şeye dokunmadan, hat da bile müdahale etmeden, sayaca bile müdahale etmeden kâğıt üzerinde satış yapmakta. Bunu biliyorsunuz.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) - Onlardan da dağıtım bedeli alıyor o şirket.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Sistem kullanım bedeli alıyor sadece.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade eder misiniz.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Sistem kullanım bedeli alınıyor.

BAŞKAN – Bir dakika Hasan Bey.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Bir saniye, bitireyim.

BAŞKAN – Peki, tamam.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Şimdi, adam, burayı alıyor, 10 liralık mal satmak veya 10 milyonluk mal satmak üzere bu ili aldı ama baktı ki 10 milyonluk mal satamıyor, sermaye o kadar değil, 3 liraya düşmüş, diğer 7'sinin diğer borsadaki şirketler tarafından satışı gerçekleştiriliyor.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Bundan da bir ücret alıyor, dağıtım ücreti.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Sistem kullanım bedeli. İşte oradaki sistem kullanım bedeli kurtarmıyor onu, oradan aldığı sistem kullanım bedeli onu kurtarmıyor. Bu şirketlerin özelleşmemesinin sebebi bu çünkü büyük, esas ekmeği yiyeceği sanayi kuruluşlarını kaybetti yani ilde kimler kaldı elinde? Mesken kaldı, küçük bakkal dükkânı kaldı, market kaldı. Anlatabiliyor muyum? Bakın o konuyu biraz araştırırsanız, illerde tüketilen enerjilerin kaçta kaç diğer şirketler tarafından satılıyor? Esas buradan, Toroslar'ın satışının olmaması da buradan. Ne oldu? Organizmeye bilmem ne şirketi enerjisini veriyor, öbür tarafı başkası veriyor, öbür tarafı... Adam ne yapacak? Üç tane meskene mi enerji satacak? Bütün külfeti çekecek, üç tane meskene mi enerji satacak? Esas politika burada, sıkıntı buradan kaynaklanıyor.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Özetleyerek geçelim de bu kayıpla kaçığın ayrılmasının mümkünatı var, inanın var yani.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle aslında: Hani çok aydınlatıcı tartışmalar, bunda hiç şüphe yok ancak biraz belki alt komisyonlarda bunları daha iyi tartışmamız gerektiği gibi bir sonuca varıyorum.

Şimdi, burada, benim özellikle dikkat çekmek istediğim şey, sayaçlar konusu. Sayaçlar on yıl beklenilmeden, hatta bir apartmana geliyor şirket, bütün sayaçları bir anda söküyor, belki oraya işte bir

maktu evrak bırakıyor ya da bırakmıyor. Bu yasal değil işte bakın. Gelen dilekçelerde bundan çok fazla şikâyet alıyoruz.

Bir de, biliyorsunuz, kayıp-kaçakla ilgili yasadaki kaynaklanan ulusal tarife söz konusu. Teknik olarak bir de bölgesel tarife var. Bunlar zaten uzun uzadıya tartışıldı.

MUHARREM VARLI (Adana) – Bir de TRT payı...

BAŞKAN - TRT payıyla ilgili de, biz, teklifimizi burada oranının, matrahın azaltılmasına yönelik bir teklifte bulunuyoruz.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Başkanım, kaldırılması...

HASAN AKGÖL (Hatay) – O şekilde yazalım. Redaksiyon yetkisi alın Sayın Başkan.

BAŞKAN – Şu anda zaten buna dikkat çekmiş oluyoruz. Bir de benim orada kayıp-kaçak oranının nispi olarak faturalardan talep edilmesi var. Bunun şu anda maktu olarak yapıldığı... Öyle mi? Maktu olarak alınıyor. Şu anda...

KOMİSYON UZMANI – Şu anda nispi...

BAŞKAN – Bunun bence böyle devam etmesinin sosyal adalete daha çok uyduğunu düşünüyorum yani netice itibarıyla, bu kayıp- kaçığı diğer üreticilerden tahsil etmesek bunu yine Hazine tahsil etmiş olacak yani toplanan vergilerden bu bir türlü ödenmiş olacak. Onun için, bunun bu şekilde devam etmesi gerektiğini ben... O rakamları görmek lazım.

MUHARREM VARLI (Adana) – Bir ekleme yapmak istiyorum.

Şimdi, bu hafta, benim kullandığım meskenin birisine 400 milyon liralık fatura gelmiş. Elektrik kullanım bedeline baktım, 226 milyon lira. 400 milyon liranın 226 milyon lirasını elektrik kullanım bedeli olarak kullanıyoruz. KDV yüzde 18; 60 küsur lira sadece KDV'si yapıyor. Yani ben, zaten vergimi ödüyorum devlete.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Yalnız, orada bir şey daha var Başkanım, pardon...

MUHARREM VARLI (Adana) – TRT de vergiden payını alıyor yani bir daha TRT payı ödemek istemiyorum. Ben, bir tüketici olarak bunu söylüyorum.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Muharrem Bey çok güzel bir konuya değindi, bir de verginin vergisi alınıyor. O konuda bir açıklık getirelim. Yüzde 5 tüketim vergisinin de yüzde 18 KDV'si alınıyor.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Efendim, var o raporumuzda, size gönderdiğimiz raporda, açıp okuyabilirsiniz.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Sayın Başkan, bir şey soracağım.

Arkadaşlar, bilmediğim için soruyorum: Bu seçim sırasında bir sanayi bölgesine gittim. Bir arkadaşımız elektrik faturasını getirdi, 160 küsur lira, 163 lira civarında. Dedi ki: “Şunları bir

toplayın.” Teker teker yazılı kalemlerin hepsini topladık, çıkan rakam ile alta yazılan 160 lira arasında yüzde 10’luk bir fark, yüzde 11-12’lik bir fark var. Hiç yazılı değil ama 163 lira yazılmış.

Şimdi, bir fotokopisini çektirip verir misiniz bana dedim, aldım. Eve gittim, geçmişe yönelik ev faturalarını da topladım, aşağı yukarı beş altı aylık faturaları da topladım. Yani bunun pratiğini bir deneyin. Topladığımda, bizim eve gelen elektrik faturasında da aynı şeyle karşılaştım yani...

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Tamamen sahtekârlık, suç bu, direkt savcılık.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Evet.

Şimdi, bunu bir iftar yemeği toplantısı vardı, Sayın Vali ile Nihat Özdemir beraberdi, ikisi de, onlara dedim ki böyle bir şeyle karşı karşıyayız. “Olmaz” dediler. Faturaları götürdüm verdim, bakın dedim, siz de toplayın, Valiye verdim, makama verdim yani hiçbir şey çıkmadı.

Şimdi tam da sırası, demir tavında dövülür. Herkes bu akşam gitsin, evde elektrik faturasını bir alsın, yukarıdan aşağıya toplansın. Bakacaksınız ki yüzde 10 ve 12 civarında hiç orada görülmeyen bir meblağ var.

BAŞKAN – Maddi hata gibi mi sunuluyor?

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Hayır.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Bir fatura getirin, ben onu da çözerim. Onu kesinlikle yapmaları mümkün değil.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Ama ben gördüğüm şeyi söylüyorum.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Aynı şey çok karşıma geldi de. Bir toplama hatasından dolayı... O mümkün değil, kimse yapamaz onu.

BAŞKAN – Uzman arkadaşımız bir açıklama yapacak.

KOMİSYON UZMANI – Şimdi, toplantıda, biz, EPDK’ya bu konuyu sormuştuk. EPDK’dan şöyle bir açıklama geldi: Tarifeler Yönetmeliği’nin 21’inci maddesi, yanlış hatırlamıyorsam, siz daha iyi biliyorsunuzdur, orada elektrik faturasında bulunması gereken bedeller kalemler hâlinde yazılmış. Bunların içinde bizim şu anda konuşmakta olduğumuz sayaç okuma bedeli, kayıp kaçak kullanım bedeli ya da TRT payı gibi vergi, fonlar ve benzeri bedeller yok. Orada sadece müşterinin adı, soyadı, meskenin adresi, ilk okuma, son okuma tarihi gibi bilgilerin gösterilmesi gerekiyor. Bazı faturalarda dağıtım şirketleri kendi inisiyatiflerini kullanarak bu konuştuğumuz bazı bedelleri faturada yazmıyorlar, faturada yazmıyorlar ama tahsil ediyorlar.

Şimdi, bunun, biz, aykırı olduğunu raporumuzda zaten belirttik. Faturaya yazmadıkları bedeli tahsil ettikleri için de ben bunları ödüyorum diye topladığımız bedeller ile toplam tahsil edilecek tutar arasındaki farklılık o faturaya yazmadıkları yani bizi bilgilendirmedikleri bedellerden kaynaklanıyor. Biz de raporumuzda bunun Tüketici Hakları Beyannamesi’ne aykırı olduğunu ilettik.

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Ben kendim yaşadığım için söyledim.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Sözleşmenin feshine gider o.

SEVDE BAYAZIT KAÇAR (Kahramanmaraş) – İşte sadece şu kadar kalemini gösterir diye yazılmış. O yüzden beş kalemi gösteriyorlar, gerisini göstermek bizi ilgilendirmez diyorlar ama bu yanlış.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Sayın Başkanım, bu sayaçlar konusunu, müsaade ederseniz, bir söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Çok kısa toparlayalım.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Yaklaşık olarak on beş yıl kadar ben TEDAŞ'ın avukatlığını yaptım. Şimdi, burada şöyle bir problem var: Benim seçim bölgemde de 2010'da aynı şeyle karşılaştık. Habersiz, aniden geldiler, bütün sayaçları değiştirdiler. Bütün vatandaşların şikâyetleri vardı yoğun bir şekilde ve bunun bedelini de hem takma parasını hem sayaç parasını yansıttılar faturalara, haber vermeden yaptılar.

Bir de eski sayaçlarda yani bu mülkiyet konusu çok önemli. Mülkiyeti mutlaka dağıtım firmasının alması lazım çünkü yirmi yıllık, otuz yıllık kapının dışındaki sayaçları aniden gelip söktüler, teste gönderdiler, dediler ki film kırıntısı var, mahkemeler de tıkr tıkr hapis kararı verdi.

BAŞKAN – Hırsızlıktan yatıyorlarmış.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Gerçekten hırsızlıkla hiçbir alakası olmayan insanlara hapis kararları verildi. Sadece bu sayaçların işte vatandaşın mülkiyetinde olduğu kabul edildi. Hâlbuki yirmi yıl kapının dışında, sıcakta soğukta kalan sayacın ne artık mührü kalmış, hiçbir zaman kontrolü yapılmamış...

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Kalibrasyonu yapılmamış.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – ...hiçbir şeyi yapılmamış. Birden vatandaşları patır patır, benim, inanın, TEDAŞ'ın avukatı olmama rağmen, vicdanım sızladı. Öyle hapis kararları çıktı, öyle tanıdığım insanlara hapis kararı çıktı yani hırsızlık yapmaları mümkün olmayan insanlara hapis kararları çıkarıldı. Bu nedenle, bu sayaçlardan hem bedel alınması yönünden hem de vatandaşın bu tarz hırsızlıkla karşılaşmaması için mutlaka dağıtım firmasına verilmesi gerekiyor.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Yasa değişikliği gerekiyor.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Yapalım onu da yani.

BAŞKAN – Evet, hemen hemen söylenebilecek her şey söylendi.

Burada, ben, yine alt komisyonda çalışan arkadaşlarımız, uzman arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Önemli bir konu, tabii herkesi ilgilendiren, her haneyi ilgilendiren bir konu. EPDK'nın da zaten konuya ilgi gösterdiği, komisyona davetlerinden belli. Hatta, komisyon devam ederken bazı iyileştirmeleri yapmaları da bu iyi niyetlerini gösteriyor. İnşallah, şununla beraber daha da tüketici lehine düzenlemelerin olacağını düşünüyor, teşekkür ediyorum.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Sayın Başkanım, İsmail Bey’in sözüne bir öneri ekleyebilir miyiz, bir öneri ekleme şansımız var mı?

BAŞKAN – Buyurun.

HASAN AKGÖL (Hatay) – İlk kaçaklarda mahkemeye verilmemesi konusunda. Eskiden bu ikinci kaçaktan sonra mahkemeye verilirdi. Öyleydi değil mi?

BAŞKAN – O idari bir karar gibi sanki, değil mi?

HASAN AKGÖL (Hatay) – Öneri olarak ekleyebilirsek...

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Onu öyle uyguluyorlarmış zaten.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Yok, yok, öyle değil.

BAŞKAN – Bunu da tavsiyemize yazalım biz yani tavsiye niteliğinde böyle bir maddemiz olsun.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Şimdi, kanunda “Mülkiyet” deniliyor ama benim mülkiyetimdeki sayacı bana sormadan gelip söküyor, değiştiriyor. Yani bu nasıl bir mülkiyet? Yani istedikleri zaman onu yapabiliyorlar.

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Aslında yasal değil.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Ama yaptılar yani vatandaş mağdur o konuda.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

HALİL ÜRÜN (Afyonkarahisar) – Bizim mülkiyetimizdeki bir şeyi de birisi geliyor alıyor, alıyor, kırıyor.

BAŞKAN – Yine redaksiyon yetkisiyle beraber raporu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Orada TRT payı ve kaçağın...

BAŞKAN – Hayır, kayıp kaçağın değil arkadaşlar...

HASAN AKGÖL (Hatay) – Kaçağın...

BAŞKAN – Hayır, kayıp-kaçağın, ikisinin beraber. Bu tartışma “Ulusal tarife” ve “Bölgesel tarife” olarak tartışılması lazım. Yani dediğim gibi, ben çok uygun bulmuyorum kayıp-kaçağın o anlamda girmesini rapora. Yani alt komisyonda belki daha uzun uzadıya tartışılabilirdi. Tartışılması gereken şey, ulusal tarifenin mi uygulanması, bölgesel tarifenin mi uygulanması bence.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Sayın Başkan, kayıp ile kaçak ayrılabilir, teknik olarak mümkün. Açıkça, bakın, teknik olan arkadaşlar da bunu anlatabilirler. Ben arkadaşlarımdan da biliyorum...

MUHARREM VARLI (Adana) – Yüzde 7 diyor canım.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Yüzde 7 uygulansın, hadi yüzde 8 uygulansın.

ERDAL AKSÜNGER (İzmir) – Bölgesel tarifelere ondan sonra geçilebilir.

BAŞKAN – Çanakkale’de kayıp kaçak oranı yüzde 6,7 yani hepsi, toplam olarak.

MUHARREM VARLI (Adana) – Yani bu Adana’da belki yüzde 7 olabilir, diğer tarafta yüzde 8 olabilir ama ortalaması yüzde 7. Yani bu yansıtılsın, onun haricindeki şirkete yüklensin.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Hakkâri’yi alalım, kayıp-kaçak oranı yüzde 60. Orada üç tane fatura ödeyen adamdan yüzde 60 mı alınacak? Hem adam Hakkâri’de fatura ödüyor hem de yüzde 60 kayıp-kaçak oranı mı alınacak? Çok saçma. Ulusal tarife uygulanması lazım.

BAŞKAN – Evet, ulusal tarife uygulanıyor ve herkesin...

HASAN AKGÖL (Hatay) – O maddeye ben not düşerim Başkan, kayıp-kaçığın ödenmemesi...

BAŞKAN – Şöyle diyebiliriz...

HASAN AKGÖL (Hatay) – Kaybın ödenmesi, kaçığın ödenmemesi.

BAŞKAN – Evet, kayıp ve kaçığın ayrılıp, kaçığın şirket üzerinde bırakılması.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Aynen...

MUHARREM VARLI (Adana) – Biz kararımızı alalım da Başkan.

BAŞKAN – Yeni yapılacak ihalelerde... Ama o zaman da bölgeler arası farklılık oluşmuş olacak. Bence, şu anda çok uygulanabilir bir şey değil ama mesela 2015’te piyasanın tamamen serbestleşmesi gündemde. O zaman gündeme gelebilir.

Şöyle arkadaşlar: Her istediğimizi yazabiliriz ama raporun bir insicamı olması lazım yani biz, burada, şimdi, hep beraber, herkesin söylediğini yazabiliriz ama raporun bir bütünlük içerisinde ve bunun bir insicam arz etmesi lazım.

Şimdi, gündemimizin 3’üncü maddesinde, malumunuz, ekmek israfının önlenmesi ve ihtiyaç fazlası ekmeğin değerlendirilmesi talebini içeren dilekçeler gelmişti ve biz de beraber, komisyon üyesi arkadaşlarımızla beraber, özellikle bu konuda duyarlı bir yaşlı amcaya da misafir olmuştuk ve onun gün içinde nasıl bu ekmekleri topladığını da kamuoyunda duyarlılık oluşturmak adına bir birlikteliğimiz olmuştu. Bunun üzerine bir alt komisyon kurmayı uygun gördük.

Şimdi, alt komisyonu sadece ekmek israfıyla değil ki tabii ki başta ekmek israfı ama kamuoyunda bu israfı ilgili farkındalık oluşturmak, duyarlılık oluşturmak adına mesela bizim bu haberimizden sonra ilgili vakıf ve derneklerden de bu yönde bize dönüşler oldu, vatandaştan çok ciddi dönüşler oldu. Böyle bir alt komisyon kurmayı uygun gördük. Dolayısıyla alt komisyonumuzu kuralım. Bunu çok da uzun çalışacak bir alt komisyon olarak görmüyoruz işin gerçeği. Sanıyorum, bir ay, bir buçuk ay gibi kısa bir sürede alt komisyonumuz raporunu hazırlayabilir. İlgili derneklerin, zaten bize göndermeye başladılar, çok ciddi çalışmaları var, bilimsel çalışmaları var, bilimsel önerileri var. Akademik çalışmalar da belki bu yönde var. Dolayısıyla kısa bir sürede komisyonumuzu oluşturup raporumuzu yayınlatabiliriz. Kamuoyuna da bu olayı mal ederiz diye bir düşüncemiz var.

Dolayısıyla, Gürsoy Ağabey, o gün bizimle orada beraberdik. Oldukça da konunun daha sonrasında da ben ilgilendiğini gördüm. Sanıyorum Sayın Gürsoy Erol komisyonda yer almak ister. Yine, bizden, Ali Aydınlioğlu'nun sanki biraz komisyona yakınlığını gördüm. 3 arkadaştan oluşturalım diye düşünüyorum. Yani CHP Grubundan bir arkadaşımız dâhil olabilir veya Muharrem Bey dâhil olabilir.

Şunu da ifade edeyim. Dersim'le ilgili kuracağımız komisyonun kararını bugün alacağız ama komisyon yaklaşık bir-bir buçuk ay sonra çalışmaya başlayabilecek teknik olarak çünkü dilekçeler gelmeye devam ediyor. Bazı yazdığımız yazıların cevapları daha dönmeye devam ediyor. Konunun çok geniş olmasından dolayı onu biraz erteleyeceğiz. Daha doğrusu komisyon kurma kararımızı alacağız, çalışmalarına belki bir-bir buçuk ay sonra, biraz dosyamız tamam olduğunda başlayacağız. Onun için, bu komisyonla diğer komisyon çok aynı dönemde denk gelmeyecek diye düşünüyoruz. Dersim'de de belki bütün komisyon olarak çalışacağız. Yani bu OYAK, mağdur öğrenciler ve Aksaz konusunu mesela bir alt komisyona verdik. Şu anda gerçekten arkadaşlarımız çok ciddi çalışıyorlar ama konu da çok geniş. Dersim olayı da sanki böyle olacak gibi. Onun için, daha geniş bir komisyonda çalışmayı düşünüyoruz.

İsrafla ilgili alt komisyonun kurulmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 kişiden oluşmasını öngörüyoruz, yeterlidir diye düşünüyoruz. İlgi gösteren arkadaşlarımız varsa bu komisyonumuzu böylece oluşturabiliriz.

Üyeleri belirleyelim: Gürsoy Erol, Ali Aydınlioğlu, Hasan Akgöl.

Şöyle: 4'üncü gündem maddemiz de tabii bu Dersim olayı gündeme gelince, mesela bizim hazırlanan evrak da her gün yenileniyor. Dün 210 dilekçe varken bugün 260 dilekçe var. Dolayısıyla gerçekten de yoğun şekilde müracaatlar var. Aynı müracaatlar 1948 yılında da bizim komisyonumuza yapılmış. O dönemde de Dilekçe Komisyonuna yoğun müracaatlar gelmiş. Dolayısıyla bu konuda da bir alt komisyon kurulmasını öngördük. Alt komisyon burada dağıtılan: yansıya da verilebilir. Orada, işte, özellikle konu başlıkları var, Dersim'le ilgili gelen dilekçelerin özetleri. Birkaçını ifade edecek olursam, işte, gelen dilekçeler şu yönde mesela: Mağdur olan aileler bizzat ailelerine yazılı özür talebinde bulunuyorlar devletten. Yine, zarar tazmini konusunda talepler var, resmî arşivlerin incelenmesi yönünde, mesela mezarların yerinin araştırılması konusunda talepler var. Mesela, bir kısım diyor ki: "Dersim'le ilgili filmler, belgeseller çekilsin ve genel bütçeden bunlarla ilgili bütçeler oluşturulsun." diyenler var. Ortak olarak budur. Mesela, dün telefonla müracaat eden biri Dersim'de kendisinin yaralandığını, o günkü olaylarda, gelip komisyona bilgi vermek istediği yönünde bir müracaatı var. Dolayısıyla oldukça da dikkatlice teknik hazırlanan dilekçeler var.

Şimdi, olay bu kadar geniş olunca, bir de tabii bütün partilerin içinde bulunmak isteyeceği bir komisyon bu. Onun için, komisyonumuzu mümkün olduğu kadar geniş tutmak istiyoruz. Muhtemelen belki bütün komisyon olarak gündemimize alıp hep beraber çalışabileceğimiz, çok daha dengeli götürebileceğimiz bir konu olduğunu düşünüyorum işin gerçeği.

Onun için, ben, Dersim konulu alt komisyonun kurulmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Bütün partilerin temsil edilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Öyle sanıyorum ki en az öngördüğümüz süre bir-bir buçuk ay sonra...

KEMAL EKİNCİ (Bursa) – Sayın Başkan, komisyon 4'ü iktidar partisinden, 7 kişiden kurulsun.

BAŞKAN – Olur, arada görüşürüz. Konu güncel, konu kapsamlı, herkesi de ilgilendirdiği için bütün partiler bu komisyonda yerini alsın diye düşünüyorum. Onu da hep beraber belirleriz.

GÜRSOY EROL (İstanbul) - Sayın Başkan, bu bizim diğer alt komisyonlarla ilgili çalışan arkadaşların konuları daha vardı. Onlarla ilgili çalışmalar da devam ediyor değil mi?

BAŞKAN – Devam ediyor.

Mesela, işte otoparklarla ilgili komisyon çalışması devam ediyor. Onunla ilgili biraz raporda eksiklik gördük. Tamamlanması yönünde, mesela belediyeler ne yapmış, ne yapabiliyor teknik anlamda, onu tamamlamak üzere gündemimize almadık.

BAŞKAN - Ben çok teşekkür ediyorum.

Toplantıyı kapatıyorum arkadaşlar.

Kapanma Saati: 13.07